

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

„Obraz“ Kraje Vysočina na základě analýz pohlednic

**„Image“ of Vysočina region based on the analysis of
postcards**

Tomáš Bambula

Plzeň 2015

Zadání práce

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Zadání bakalářské práce

Autor: **Tomáš Bambula**

Studijní program:

Studijní obor: Ekonomická a regionální geografie

Název závěrečné práce: **„Obraz“ Kraje Vysočina na základě analýz pohlednic**

Garantující pracoviště: Katedra geografie

Vedoucí práce: Mgr. Jindřich Frajer, Ph.D.

Konzultant:

Oponent:

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

„Obraz“ Kraje Vysočina na základě analýz pohlednic

vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 24.4.2015

podpis autora

Poděkování

Poděkování za vedení bakalářské práce patří zejména vedoucímu této práce panu Mgr. Jindřichu Frajerovi, Ph.D.

Rád bych zde poděkoval vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jindřichu Frajerovi, Ph.D. za jeho rady a čas, který mi věnoval při řešení dané problematiky. V neposlední řadě také děkuji všem ochotným lidem v informačních centrech, kteří mi poskytli potřebné informace.

OBSAH

1	Úvod.....	8
2	Metodika a cíle.....	10
2.1	Metodika sběru dat	10
2.2	Metodika výběru dat.....	11
2.3	Statistické metody.....	13
3	Teoretická část	14
3.1	Pohlednice	14
3.2	Vymezení a charakteristika regionu	16
3.3	Síť oficiálních informačních center	16
3.4	UNESCO	20
4	Výzkum.....	21
4.1	Žirovnice.....	21
4.2	Počátky	22
4.3	Kamenice nad Lipou.....	23
4.4	Pelhřimov.....	24
4.5	Žďár nad Sázavou.....	25
4.6	Těchobuz	27
4.7	Pacov	27
4.8	Brtnice	28
4.9	Havlíčkův Brod.....	29
4.10	Svratka	30
4.11	Třešť.....	31
4.12	Přibyslav	32
4.13	Telč	33

4.14	Humpolec	34
4.15	Světlá nad Sázavou	35
4.16	Ledeč nad Sázavou.....	36
4.17	Polná	37
4.18	Velká Losenice.....	38
4.19	Náměšť nad Oslavou.....	38
4.20	Koněšín	39
4.21	Ždírec nad Doubravou	40
4.22	Jemnice	41
4.23	Moravské Budějovice	42
4.24	Jaroměřice nad Rokytou	42
4.25	Velké Meziříčí	43
4.26	Velká Bíteš.....	44
4.27	Sněžné	45
4.28	Bystřice nad Pernštejnem.....	46
4.29	Nové Město na Moravě.....	47
4.30	Třebíč	48
4.31	Jihlava	50
4.32	Krátká u Sněžného	51
4.33	Kraj Vysočina	51
5	Hodnocení	54
6	Závěr a doporučení.....	60
	Seznam tabulek.....	62
	Seznam použitých zkratk	63
	Seznam použité literatury	65
	Seznam příloh.....	67

Přílohy: A, B.....	68
Abstrakt	69
Abstrakt v anglickém jazyce	70

1 Úvod

Cestovní ruch, nebo také turismus je souhrn přechodných pobytů osob (turistů) v cílových oblastech (destinacích) a souhrn služeb, které jejich cestování a pobyty organizují a podporují. Tvoří významnou část národního hospodářství, zejména v některých zemích, a podle Světové organizace cestovního ruchu (*World Tourism Organization*, UNWTO) jen mezinárodní cestovní ruch představuje asi 25 až 30 % všech světových služeb a zaměstnává přes 100 milionů osob. Základním předpokladem pro fungování turistického ruchu v regionu obecně je povědomí o pamětihodnostech a jiných, nejen kulturních, nýbrž i přírodních zajímavostech a památkách na daném území.

V podmínkách rozvinutých zemí, v souladu se stále zvětšující se globalizací je samozřejmostí seznamování se s novými věcmi a s informovaností obecně práce s internetem a vyhledávání informací na webových portálech. Ale stále platí, že klíčové i v oblasti informací jsou zdroje lidské. Kvalitní člověk v informačním centru, s výbornou znalostí regionu a místopisu, dokáže turistu pro návštěvu nadchnout a doporučit tzv. „místa ušitá na míru“, vhodná pro návštěvu dle turistových osobních preferencí. Je více než jisté, že i kvalitní člověk potřebuje mít podporu dobře vybaveného informačního centra, ať už jde o mapové podklady či jiné turistické suvenýry, jako jsou např. v dnešní době velmi oblíbené turistické známky, jiné různé upomínkové předměty, nebo právě v práci popisované klasické pohlednice. A je to síla pohlednice, která může další potenciální turisty nadchnout a přilákat k návštěvě zmíněných zajímavostí na pohlednici samotné. Jak? Samozřejmě díky povedené grafické prezentaci místa samotného, s tím úzce souvisí i výběr více okénkových pohlednic – čím více obrazových podnětů na pohlednici vidíme, tím větší šance je, že nás něco zaujme.

Je obtížné zjistit, kdo vytisknul první pohlednici. Tato otázka je jednou z nejpopulárnějších a zároveň nejkontroverznějších otázek v oblasti výzkumu oboru filokartie. Hodně záleží a na výkladu toho, co již "pohlednice" je a co není. Klíčovým úkolem pohlednice jako takové je dobrá prezentace místa na ní ztvárněné a v neposlední řadě na základě emočních podnětů nalákání dalších návštěvníků.

K dané problematice přistupuje autor z pohledu osoby, která se ve svém životě běžně setkává s pohledy jako student geografie a při četných výletech také s velkým množstvím informačních turistických center. Po dobu studia autor získal četné zkušenosti související s orientací v této problematice.

2 Metodika a cíle

V této práci byly stanoveny tři cíle.

Cíl č. 1: Co nejdříve porovnat nabídku pohlednic s více poli v oficiálních informačních centrech v Kraji Vysočina (nabídka pohlednic v IC s jinou než lokální tematikou např. památky UNESCO, památky, příroda...).

Cíl č. 2: Dalším cílem bylo, zjistit jak se daná místa v kraji prezentují a podporují navzájem. K tomuto cíli, byla stanovena Hypotéza č. 1: Informační centra umístěná v destinaci s památkou zapsanou do seznamu UNESCO budou mezi sebou kooperovat. V dané oblasti se nacházejí celkem tři místa zapsána do seznamu UNESCO.

Cíl č. 3: Posledním cílem bylo zjistit jednotlivé rozdíly v informacích a nabízeném sortimentu pohlednic s více poli s přesahem na jiné památky v okolí a celém regionu.

Metodika této bakalářské práce je inspirována výzkumem, který byl aplikován na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Univerzity Karlovy v Praze, je přizpůsobena tomuto výzkumu, který byl proveden v kraji Libereckém, Ústeckém a Karlovarském, ale doposud nebyl publikován. Přizpůsobení metodiky bakalářské práce je logickou analogií z důvodu snadné komparace a doplnění dat. Z toho vyplývá přizpůsobení zájmového území na doposud nezkoumanou oblast v rámci České Republiky.

Metodika práce má tři základní pilíře: metodiku sběru dat, metodiku výběru dat a metodiku statistickou.

2.1 Metodika sběru dat

Tato část metodiky se zabývá vyhledáním validních dat o oficiálních informačních centrech, jejich umístění, otevírací době a dalších údajích, které byly nezbytné pro vytvoření podkladů pro fyzický sběr dat. Jedná se o metodu pozorování. Tato data byla čerpána z portálu regionálního informačního servisu a další ze scanu regionálních webových portálů. Oficiální síť informačních center byla zaznamenána dle dostupných informací.

Základem terénního výzkumu byla osobní návštěva všech informačních center v regionu Vysočina. Velmi důležité bylo plánování jednotlivých návštěv v závislosti na otevírací době a sezóně. Přímou v informačních centrech bylo mapováno kolik pohlednic je v nabídce dělených a kolik jednookénkových. Nakoupeny byly pouze pohlednice dělené, s více poli.

2.2 Metodika výběru dat

Pohlednice mají zobrazovat aktuální stav oblasti, kterou reprezentují. Z tohoto důvodu nejsou do výběru zahrnuty pohlednice reproduované. Důležité je zobrazení alespoň dvou různých prvků. Pokud byla pohlednice dělená a byla na ní jedna a tatáž sakrální stavba vyfotografována z různých stran, do konečného výběru nemohla být zařazena. Tímto způsobem byl vytvořen konečný soubor určený k hodnocení. Dalším krokem bylo jednotlivé snímky rozřadit na pohlednice opakující se a pohlednice unikátní.

Následovalo rozklíčování jednotlivých polí, podle předem daných kategorií (viz Tabulka č. 1). Relativně subjektivní bylo například rozlišení přechodu mezi intravilánem a zobrazením budovy.

Konkrétní příklad rozklíčování polí dle metodiky a Tabulky č. 1 lze zřetelně vidět v Příloze A.

Tabulka č. 1: Klasifikace prvků

Označení kategorie	Název kategorie
<i>ID_poh</i>	ID pohlednice
<i>ID_IC</i>	ID a místo infocentra
<i>Shoda</i>	0 = jedinečná pohlednice
	1 = shoda s jinou pohlednicí
<i>Pole</i>	počet polí
<i>A</i>	počet polí s kulturním prvkem
<i>A1</i>	kostel/klášter/synagoga
<i>A2</i>	dům (obytný, hotel, muzeum, radnice apod.)
<i>A3</i>	rozhledna
<i>A4</i>	hrad/zámek/zřícenina
<i>A5</i>	drobná architektura (mohyly, sochy apod.)
<i>A6</i>	jiný kulturní prvek
<i>A7</i>	ostatní (např.: interiér)
<i>B</i>	počet polí s přírodním prvkem
<i>B1</i>	fauna
<i>B2</i>	flora
<i>B3</i>	řeka/potok
<i>B4</i>	jezero/rybník
<i>B5</i>	vodopád
<i>B6</i>	hora/vrchol
<i>B7</i>	skalní útvar
<i>B8</i>	rašeliniště
<i>B9</i>	ostatní (např.: interiér jeskyně)
<i>C</i>	prostor
<i>C1</i>	intravilán
<i>C2</i>	krajina
<i>C3</i>	ostatní
<i>D</i>	ostatní pole (např.: průvod, kresba)
<i>AP</i>	převaha polí typu A
<i>AV</i>	všechna pole typu A
<i>BP</i>	převaha polí typu B
<i>BV</i>	všechna pole typu B
<i>CP</i>	převaha polí typu C
<i>CV</i>	všechna pole typu C
<i>DP</i>	převaha polí typu D
<i>DV</i>	všechna pole typu D

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

2.3 Statistické metody

Vybraná a utříděná data byla zpracována do tabulek, grafů a map. Jedná se o poměr počtu prvků na pohlednicích s více poli a porovnání nabídky těchto pohlednic v rámci Kraje Vysočina.

Byla použita clusterová analýza na základě podílu typů polí hlavních kategorií (antropogenní objekty, přírodní objekty, pohled na intravilán, krajinný pohled) na celkovém počtu polí. Jedná se o vícerozměrnou statistickou metodu, která se používá ke klasifikaci objektů.

Tabulky byly tvořeny dle získaných dat v programu MS Excel, grafické vyjádření zjištěných skutečností v programu MS Excel, dále pak tvorba kartogramů a kartodiagramů a v neposlední řadě tvorba map s grafickými výstupy v programu ArcGIS.

3 Teoretická část

3.1 Pohlednice

Co je to vůbec pohlednice? Pohlednice jsou obrazy různých druhů, jakož jsou např. krajiny, pamětihodnosti, ortofotosnímky, fauna, flora nebo třeba žánrové obrázky. Geneze pohlednic proběhla v relativně dlouhém časovém horizontu od roku 1869, kdy jako první zavedla rakouská pošta korespondenční lístek, který nahrazoval krátký dopis. Následovalo období okolo roku 1880, kdy se na přední straně začaly objevovat tzv. přítisky zobrazující obraz, nejprve jednobarevné později vícebarevné. Během vývoje pohlednic byly důležité i jiné prvky, například zkouška různých materiálů, které sloužily jako podklad pro tisk, nebo inovativní úpravy metod tisku a obrazového zobrazení. Tím se dostáváme do 20. století, kdy přicházejí první motivy s více, než jedním polem, kdy roste produkce pohlednic a obrazy v polích pohlednic již nemají většinou dokumentární tematiku. Od 60 let 20. století se díky nové technice tisku – ofsetu rozrůstá produkce pohlednic zřejmě do svého maxima, ofset umožnil tisk sérií ve velkých nákladech, ale i malých „retro“ sérií (reprodukční procesy), největší zastoupení měla však fotografie s jakýmkoli prvkem. V 90. letech 20. století dochází k rozvoji multimédií, jako je internet a mobilní telefony, tímto fenoménem každoročně ubývá prodaných a odeslaných pohlednic. (Voráčková, 2010)

Nicméně i dnes má pohlednice své nezastupitelné místo nejen při zasílání pozdravů a sdělení z dovolených, nýbrž i jako vzpomínka vhodná do sbírky, sloužící jako nástroj pro propagaci – reprezentaci regionu, marketing a v neposlední řadě reklama. Pohlednice s více poli má zvláštní užitnou hodnotu a funkci. Vzájemným vztahem propojuje historický artefakt, populární kulturní akci, esteticky zajímavý objekt, přírodní prvek s vizuální reklamou. (Mayes, 2010, č. 26, s. 1-11.)

Pohlednice je vedle fotografie nejrozšířenější turistická ikona. Slouží i jako osobní memento zkušeností a jako prostředek rozšíření zážitků na ostatní příjemce jako na potenciální turisty. (Markwick, 2001, roč. 28, č. 2, s. 417-438.)

Pokud mluvíme o marketingu, musíme s ním spojit image. Zatímco značky a osobnosti mají svou image jasně dány a image je dobře zdokumentována v marketingové literatuře, aplikace image jako teorie značky turistického místa je

relativně nový pojem, se kterým by měly turistické destinace více pracovat. (Hosany, 2006, č. 59, s. 638-642.)

Pohledy mohou do jisté míry nastínit image regionu díky výjevům, které se na nich objevují a ukazují regionální (městské) zajímavosti, pamětihodnosti, přírodní místa, nebo technické památky. Tyto prvky mají turisty navnadit k návštěvě a představit i jinou tvář místa, než jak může být vnímáno ze strohých, elektronických informací bez emočního podtextu. Ze zkoumaného regionu si uveďme příklad z Dukovanska. Snad všichni lidé znají jadernou elektrárnu Dukovany vlastněnou skupinou ČEZ, ale kromě místních obyvatel již málokdo ví, co se skrývá v okolí, ať to jsou krásy přírody, nebo vodní nádrž Dalešice s úchvatnými scenériemi břehů a celoročním provozem parníků. Tyto informace jsou turistovi zprostředkovány právě pohlednicí.

Co se povědomí o regionu lze konstatovat, že tyto regiony existují jen potud, pokud existují ve vědomí obyvatel, a když na jejich existenci obyvatelé zapomenou, regiony fakticky zmizí. V krajním případě se to může stát i v situaci, kdy další objektivní předpoklady jejich existence trvají. (Siwek, 2011). I proto je místní prezentace – reprezentace velmi důležitá a samozřejmě jsou to i snímky na pohlednicích, které dokážou umocnit vjemy a pocity.

Dalším důležitým faktorem je i tematické zaměření pohlednic, ideálně ukazující co nejširší škálu v okolí dané destinace, případně vyzdvihlo dominanty. Jedním z nejvýraznějších faktorů je také název pohlednice, neboť percepce obyvatel ji hodnotí a silně vnímá zvláště v některých regionech. Sudety, Těšínsko, Horácko nebo ad hoc respondenty vytvořené Krkonošsko, Krušnohorský nebo Šumava. Tyto regiony odvozené od názvů hor fungují zřejmě ve vědomí obyvatel jako rekreační prostory, a jsou proto poměrně výrazné. (Siwek, 2011)

Pokud vezmeme v úvahu percepci geografického prostoru na pohlednicích, určitě bude zajímavé i srovnání českých pohlednic se zahraničními. Respektive srovnání pojetí prostoru na nich zobrazených. Zatímco na pohlednicích v Kraji Vysočina jsou na polích zobrazeny prvky pouze z regionálního charakteru, a to ať již jde o prvky kulturní či krajinné a prostorové. Např. na Maltě na základě výzkumu z roku 1996 chtěli oslovit co nejširší škálu turistů. Do roku 1996 byla Malta prezentována hlavně jako destinace na tradiční dovolenou u moře - více jak 58% pohlednic. Po výzkumu v roce 1996 se

změnilo pojetí a vnímání moderních pohlednic a nárůst přírodního i kulturního dědictví UNESCO jako turistického lákadla se zvýšilo na pohlednicích o více jak 32%. (Markwick, 2001, roč. 28, č. 2, s. 417-438.) Dalším příkladem pojetí je Izrael, který je na pohlednicích reprezentován z jiného úhlu percepce geografického prostoru, a to jako země bez hranic (mezinárodních hranic), ale jako místo pro sionistickou realizaci. (Semmerling, 2004)

3.2 Vymezení a charakteristika regionu

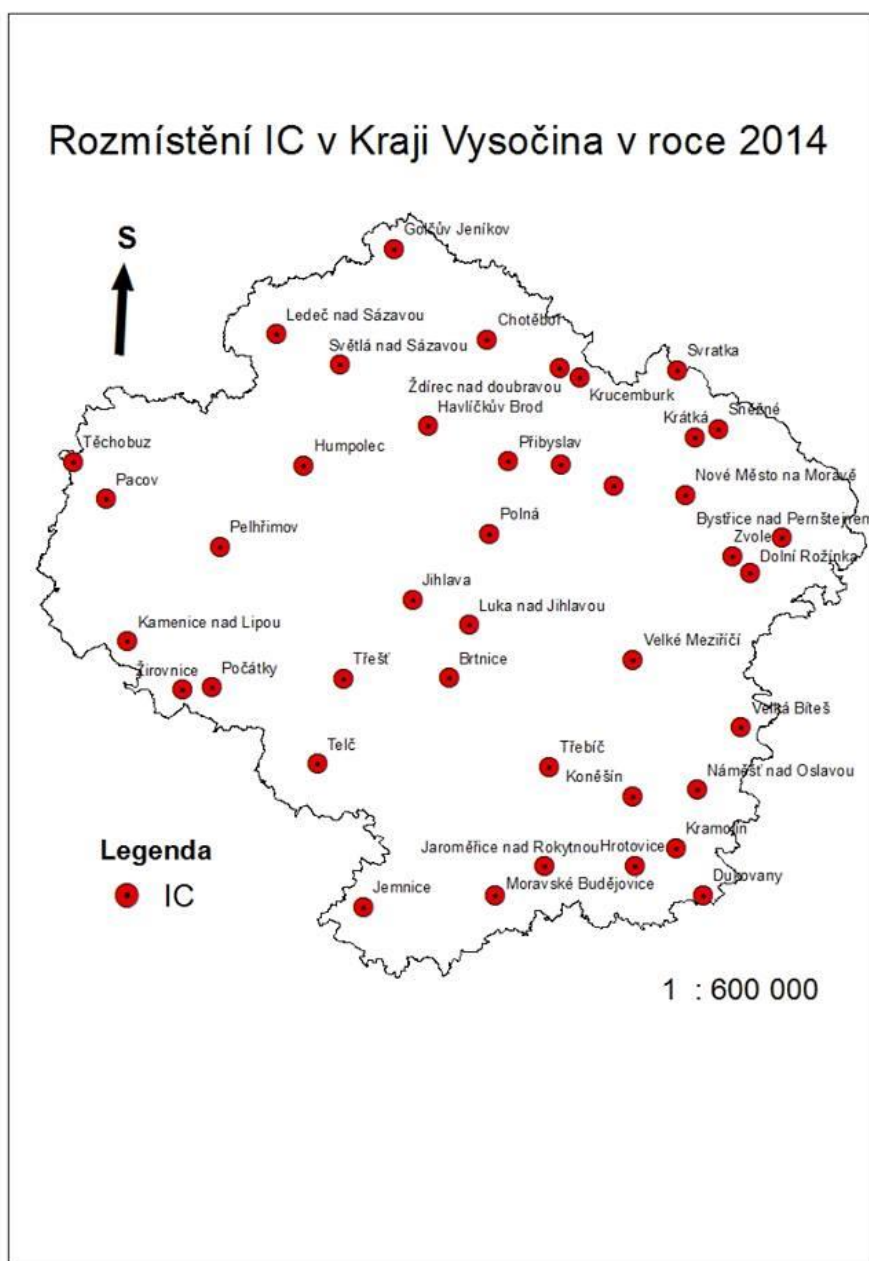
Co se vlastního vymezení regionu týče, zahrnuje území Kraje Vysočina, což znamená, že výzkumu byla podrobena veškerá oficiální informační centra v bývalých okresech Jihlava, Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Třebíč a Žďár nad Sázavou. Jedná se o jeden z krajů České Republiky, který je situován do středu naší země a rozkládá se na ploše českomoravské vrchoviny. Oblast Kraje Vysočina není příliš turisticky navštěvovanou destinací i přes dobrou dopravní dostupnost, čistou přírodu a velké množství památek v čele se třemi památkami na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Dalšími lákadly Kraje Vysočina by se mohla stát místa určená pro aktivní volnočasové aktivity. Velmi vhodné jsou zde podmínky pro cyklistiku, hiking, windsurfing či zimní sporty. Většina turistů přijíždějících na Vysočinu je ze zahraničí. Zejména se jedná o cestovatele, kteří navštěvují památky UNESCO či různé kulturní a sportovní akce, které se zde pořádají v hojné míře. V případě města Telč se jedná ještě o návštěvy televizních štábů, které používají místní zámek a náměstí jako kulisu při natáčení většiny českých pohádkových inscenací.

3.3 Síť oficiálních informačních center

Síť oficiálních informačních center je rozmístěna po Kraji Vysočina velmi nerovnoměrně a nekorresponduje s velikostí jednotlivých sídel. Informační centra jsou umístěna většinou v sídle s významnou přírodní nebo kulturní pamětihodností, ale z dat získaných výzkumem to nelze jednoznačně potvrdit.

Většina informačních center označených jako oficiální, je na území Kraje Vysočina rozmístěna při pomyslné východní hranici s krajem Jihomoravským a Královéhradeckým. Na západní části kraje se oficiálních informačních center nachází o poznání méně. Pro představu je dislokace center $1/3 : 2/3$. Rozmístění informačních center vidíme na Obr. 1.

Obr. 1.: Zobrazení oficiálních informačních center v Kraji Vysočina

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Jako zásadní se objevil problém s aktuálností webových portálů při poskytování informací o síti oficiálních informačních center. Například rozdíl mezi realitou a regionálním informačním systémem (RISY.cz, 2015), kde jsou uvedena jako oficiální informační centra i místa dávno zaniklá. Pro příklad lze uvést informační centrum v městysu Luka nad Jihlavou, místo kterého se nyní nachází sídlo Lesů ČR. Dále lze zmínit městys Krucemburk, kde informační centrum nefunguje již nějakou dobu a jeho původní místo zeje prázdnotou. Informační centrum Krucemburku je sloučeno s centrem ve 3 km vzdáleném Ždírci nad Doubravou. Dalšími nuancemi, které výzkum odhalil, je fakt, že informační centra ve Zvoli a Dolní Rožínce jsou na tomto portále sice vedena jako oficiální, ale rozhodně tomu tak není. Jedná se pouze o informační místa, která přiléhají ke zdejším komerčním areálům a i nabídka informačních center byla jasně a úzce profilovaná na komerční aktivity v areálech provozovaných. Podobně je tomu i v Dukovanech, zde se sice jedná o oficiální informační centrum jako takové, ale provozovatelem a vlastníkem je skupina ČEZ. Jiná situace panuje v Golčově Jeníkově, kde se oficiální informační centrum nachází v non-stop restauraci Lanette na náměstí, ale kromě jedné brožury ve třech jazycích (česky, anglicky a německy) o Golčově Jeníkově, jako bývalém židovském městě hned u dveří, se na daném místě jiné propagační materiály, ani pohlednice nenachází.

V Tabulce č. 2 jsou graficky znázorněna veškerá oficiální informační centra v Kraji Vysočina se zvýrazněnými nepřesnostmi.

Tabulka č. 2: Seznam oficiálních informačních center v Kraji Vysočina

Místo	
Brtnice	Pacov
Bystřice nad Pernštejnem	Pelhřimov
Chotěboř	Počátky
<u>Dolní Rožínka</u>	Polná
<u>Dukovany</u>	Přibyslav
<u>Golčův Jeníkov</u>	Sněžné
Havlíčkův Brod	Světlá nad Sázavou
Nové Město na Moravě	Svratka
Humpolec	Těchobuz
Jaroměřice nad Rokytou	Telč
Jemnice	Třebíč
Jihlava	Třebíč
Jihlava	Třebíč
Kamenice nad Lipou	Třešť
Koněšín	Velká Bíteš
Kramolín	Velká Losenice
Krátká	Velké Meziříčí
<u>Krucemburk</u>	<u>Zvole</u>
Ledeč nad Sázavou	Žďár nad Sázavou
<u>Luka nad Jihlavou</u>	Žďár nad Sázavou
Moravské Budějovice	Ždírec nad Doubravou
Náměšť nad Oslavou	Žirovnice

Zdroj: vlastní zpracování dle risy.cz, 2015

3.4 UNESCO

Je organizací OSN pro výchovu, vědu a kulturu, je zkratkou anglického názvu United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation.

V České republice je sdružení obcí a měst České republiky, pod názvem České dědictví UNESCO. Na území těchto měst a obcí se nachází památka zapsaná v Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Označení památky emblémem Světového kulturního dědictví je aktem, kterým celé světové společenství prohlašuje: „Ano, toto je cosi, co je na celém světě výjimečné a jedinečné. Je to cosi, co je našim společným dědictvím. Je to něco, co se zavazujeme chránit jeden pro druhého a v zájmu nás všech - národů světa.“

Bývalé Československo ratifikovalo mezinárodní Úmluvu o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví v roce 1991 a od té doby se podařilo zapsat na Seznam světového dědictví UNESCO již celkem 12 míst z celé České Republiky. (unesco-czech.cz, 2015)

4 Výzkum

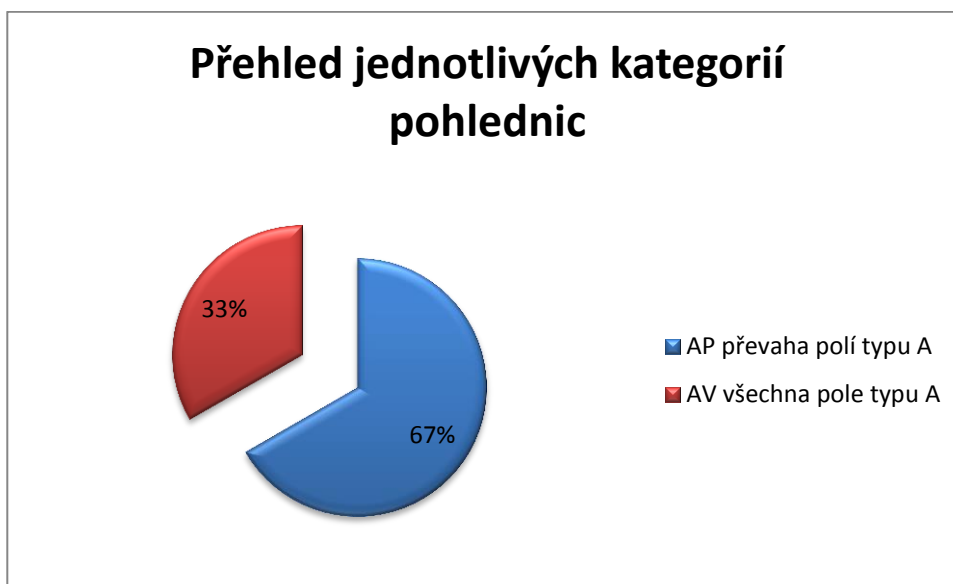
V následující části práce jsou utříděna a porovnána data, která byla získána při návštěvách informačních center v Kraji Vysočina. Jednotlivá centra jsou krátce představena. Je popsána a graficky znázorněna nabídka pohlednic s více poli. Porovnána jsou data z celého Kraje Vysočina.

4.1 Žirovnice

Žirovnice je malé malebné město na pomezí Pelhřimovska a Jindřichohradecka. Město bylo v minulosti známé výrobou perleťových knoflíků a tkalcovským průmyslem. Aktuálně je turistickou dominantou zámek jedinečný svým trojúhelníkovým nádvořím. Za zmínku stojí kostel sv. Jakuba, kde se sloužila první mše svatá v esperantu 9. května 2010 nebo současná expozice o historii knoflíkářství s názvem: „Od perleti z Tahiti k plastu.“

Informační centrum nenabízelo mnoho propagačních předmětů a nabídka zkoumaných pohlednic, byla velmi úzká. Pohlednice s více poli byly pouze tři z pěti nabízených pohlednic. Prvním je pohled oslavující 650 let od vzniku města s výjevem zámku a kostel sv. Jakuba. Další z nich má více okének, na kterých lze kromě dvou nejvýznamnějších staveb vidět i Špýchar a pohled na intravilán. Poslední pohlednice velmi dobře prezentuje i další blízké destinace: Počátky, hrad Kámen, Pelhřimov a Humpolec. Vzhledem k velikosti města a množství zajímavostí v blízkém okolí nebo přímo ve městě se nabídka pohlednic jeví jako nedostatečně prezentující daný region.

Graf 1: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

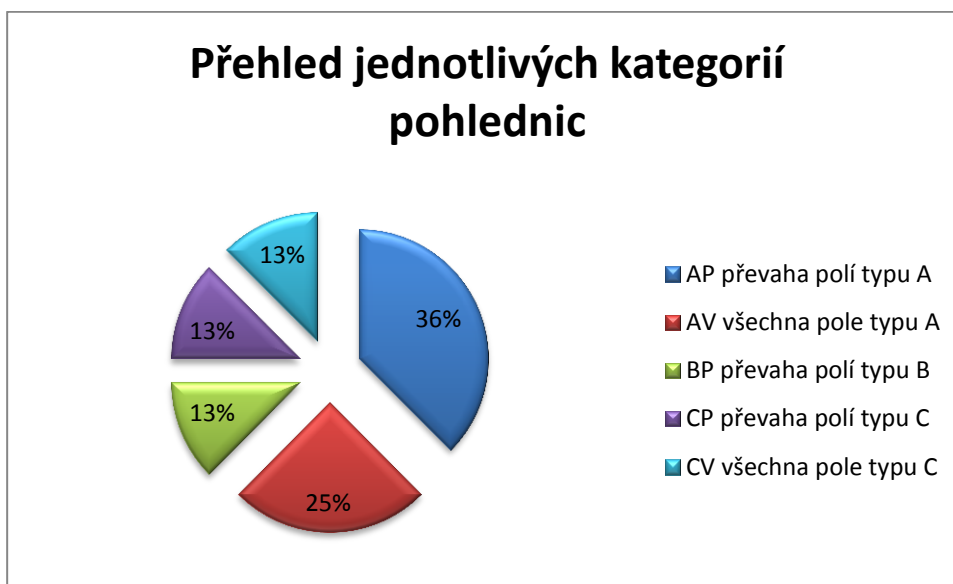
Při pohledu na grafické znázornění můžeme konstatovat, že na pohlednicích s více poli má naprosto dominantní postavení kategorie A: kulturní prvky. Jak je dobře vidět, skupina A převládá (AP: 67%) nebo vyplňuje naprosto všechna pole (AV: 33%). Grafické znázornění vychází z celkového počtu šestnácti polí ze tří zkoumaných pohlednic.

4.2 Počátky

Jedná se o malé město na pomezí pomyslné Česko – Moravské zemské hranice, které vzniklo na tehdejší Želivské cestě, která spojovala Želivský klášter s Rakouskem. Za zmínku stojí dvě zvláštnosti. První je planetka, kterou nazval „Počátky“ rodák a objevitel této planetky pan Miloš Tichý. Druhou je nález stříbrného denáru z doby Marka Aurelia.

Informační centrum, které je umístěno na dobře viditelné části náměstí, bylo skvěle vybaveno pohlednicovými materiály. K výběru bylo celkem osm pohlednic s více poli. Z toho tři pohlednice prezentují město Počátky, další tři poukazují na přírodní zajímavosti a CHKO Krčín a na posledních dvou najdeme odkaz na další památky v Kraji Vysočina.

Graf 2: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

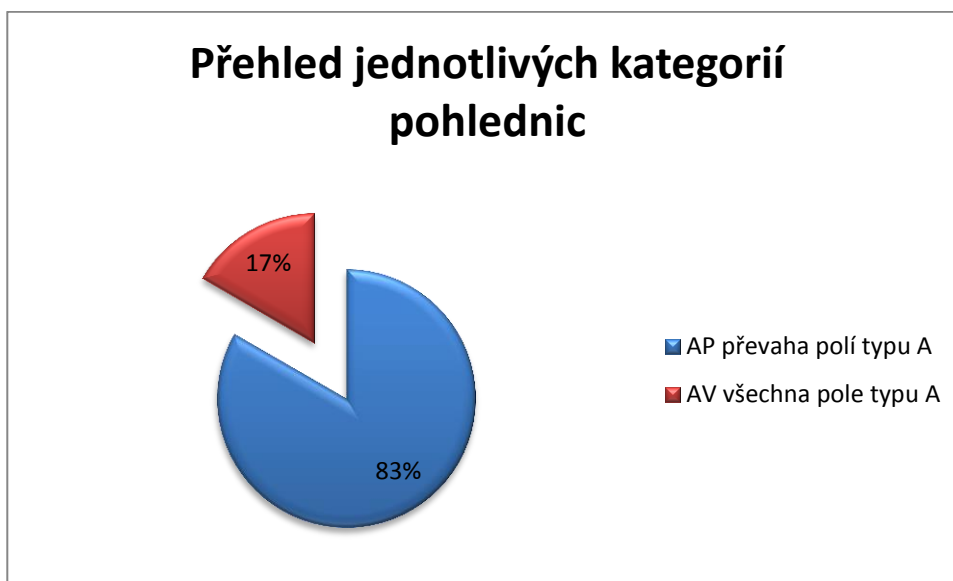
Z grafu jasně vyplývá, že dominantní postavení na pohlednicích má zastoupení kulturních prvků, a to buď s převahou na pohlednici (AP – 37%) nebo se všemi poli na pohlednici (AV – 25%). Další tři kategorie pohlednic jsou zastoupeny stejnou měrou, přesněji 13% a jedná se o kategorie pohlednic, kde převládají pole s přírodními prvky, nebo převládají pole s prostorovými prvky. Respektive kde jsou všechna pole zaplněna prostorovými prvky.

4.3 Kamenice nad Lipou

Toto město je atraktivní zejména díky hojně navštěvované úzkokolejné dráze spojující Obrataň s Jindřichovým Hradcem. Dalšími zajímavostmi jsou kostel Všech Svatých a památná městská lípa.

Nabídka pohlednic v informačním centru se skládala se z deseti možných variant. Z toho 6 kusů pohlednic odpovídalo nastaveným kritériím. V sortimentu pohlednic se nenacházela ani jediná pohlednice s jinou tematikou, než je město Kamenice nad Lipou. Úplně chyběly pohlednice s přímou návazností na místa v okolí nebo okolní přírodu.

Graf 3: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

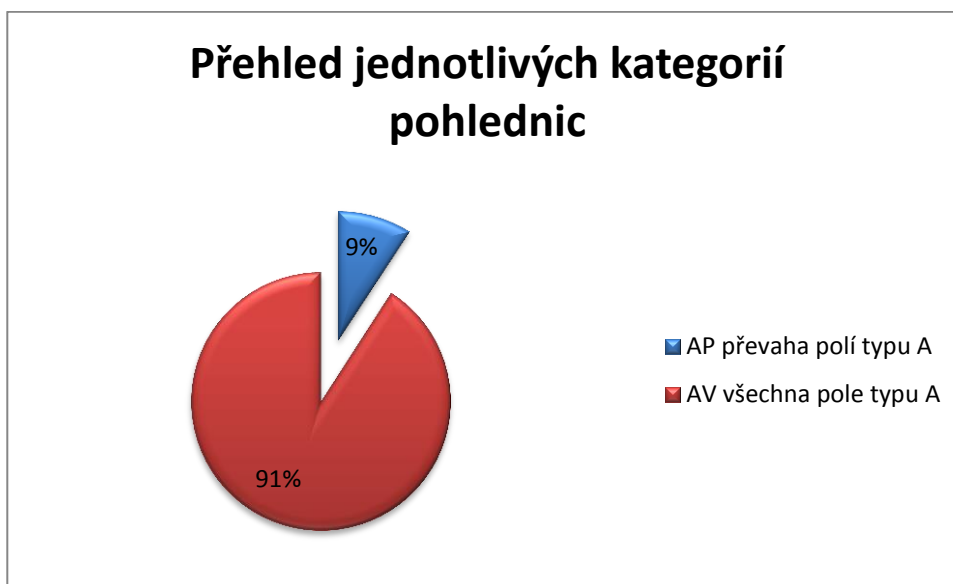
Nejhojněji zastoupeny byly pohlednice s převahou kulturních prvků (AP - 83%). Druhou skupinou je kategorie pohlednic se všemi poli pokrytými kulturními prvky (AV - 17%).

4.4 Pelhřimov

Jedná se o jedno z bývalých okresních měst Kraje Vysočina, které je zasazeno do krásné Křemešnické vrchoviny. Nejznámějším prvkem města je muzeum rekordů a kuriozit, jehož expozice je situována do prostor historické Jihlavské brány. Dalšími dominantami města jsou zejména Zámek pánů z Říčan a Děkanský kostel svatého Bartoloměje.

V informačním centru na náměstí T. G. Masaryka, byla nabídka pohlednic velmi široká. Do výzkumu bylo zařazeno celkem 11 pohlednic. Za zmínku stojí, že zkoumané pohlednice byly nejen s městskou tematikou, ale hojně se odkazovaly na místa v okolí, jako jsou Želiv (Klášter Želiv), poutní místo Křemešník, muzeum v Kamenici na Lipou. Zároveň lze v nabídce nalézt i pohlednici s výjevem vzdáleného Žďáru nad Sázavou se všemi jeho dominantami a Zelenou Horou, která je památkou UNESCO.

Graf 4: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Z grafu je velmi dobře vidět majoritní zastoupení polí typu A, konkrétně pohlednice se všemi poli typu A kulturními prvky (91%). Druhou skupinou je kategorie pohlednic kde převažují kulturní prvky skupiny A (9%)

4.5 Žďár nad Sázavou

K dominantám města patří zámek s klášterem a konventním kostelem Nanebevzetí Panny Marie, barokní most přes řeku Sázavu osazený sochami svatých. Dále je možné navštívit raritu - nikdy nepoužitý morový hřbitov ve tvaru lebky navržený Janem Blažejem Santini – Aichelem. Architektonickým unikátem je areál poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře, který byl zapsán do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO v roce 1994.

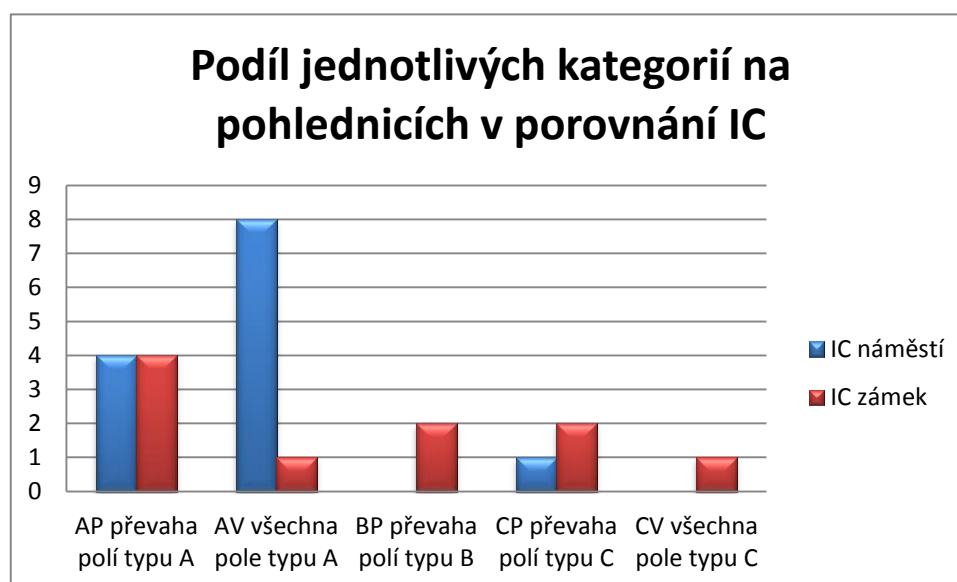
Ve Žďáře nad Sázavou jsou dvě oficiální informační centra. První z nich se nachází ve výběžku náměstí Republiky směrem z centra města. Druhé je na cestě ze Zelené hory směrem k zámku. Nabídka pohlednic zejména těch s více poli se v jednotlivých centrech liší velmi zásadně.

Informační centrum na náměstí mělo v nabídce třináct pohlednic s více poli. Většina polí je spjata s kulturními prvky, které jsou signifikantní pro město Žďár nad Sázavou. Pohlednice jsou moderní, obsahují odkazy na místní zajímavosti. Lze najít

pole zobrazující veškeré české památky, zapsané na seznamu světového dědictví UNESCO. Přírodní prvky jsou obsaženy v omezené míře a na jedné pohlednici je ve všech 6 polích zachycen skiregion Žďársko. Úplně chybí pole s tematikou například CHKO Žďárské vrchy.

Druhé informační centrum nabízelo deset pohlednic s více poli. Ovšem tematika oken se liší a liší se i místa, na které jednotlivé pohlednice a okna poukazují. V tomto informačním centru byly 4 pohlednice zaměřeny na sousední Nové Město na Moravě. Na dalších čtyřech byly tématem přírodní prvky Žďárska, Žďárské vrchy a Cikháj. Jedna pohlednice poukazovala na rekreační oblast Velkého Dářka a poslední z nich byla pokryta motivy prezentujícími město Žďár nad Sázavou. I když informační centrum leží přímo na cestě ze Zelené hory k zámku, nenabízí jedinou pohlednici, která by na tyto kulturní prvky poukazovala. Rovněž také žádná z pohlednic nepropagovala jiné památky UNESCO. Některé z pohlednic v nabídce tohoto informačního centra jsou již značně neaktuální, 4 pohlednice byly vydány již před rokem 1989.

Graf 5: Porovnání nabídky pohlednic s více poli ve Žďáře nad Sázavou

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Graf demonstruje rozdílnost v povaze nabízených pohlednic v oficiálních informačních centrech ve Žďáře nad Sázavou. V nabídce center bylo dohromady 23 pohlednic, z tohoto vzorku bylo 13 pohlednic z informačního centra na náměstí a 10

z informačního centra u zámku. Z grafu je dále patrné, že v nabídce informačního centra na náměstí je celkem 12 pohlednic, kde převažují, nebo jsou absolutně obsazena pole kulturními prvky. Zatímco v nabídce informačního centra u zámku byl charakter pohlednic vyvážený, na pěti pohlednicích převažovaly kulturní prvky a na dalších pěti převažovaly nebo byly pouze prostorové a přírodní prvky.

4.6 Těchobuz

Těchobuz je malá obec nacházející se v nejzápadnější části Kraje Vysočina. Její historie je protkaná sklářským řemeslem. Součástí obce je i několik pamětihodností jako zámek Těchobuz, kaple sv. Jana Nepomuckého, kostel sv. Marka nebo stará sýpka, která je památkou technickou.

V nabídce informačního centra byly k dispozici pouze čtyři pohlednice, z toho 3 s více poli vhodné k výzkumu. Nejčastějším motivem je místní zámek tedy kategorie A4 a další kulturní prvky například stará škola (kategorie A2) nebo kostel sv. Marka (kategorie A1).

4.7 Pacov

Pacov je město, kterým prochází patnáctý stupeň východní délky, který je nultým poledníkem pásma středoevropského času. Dalšími zajímavostmi jsou hrad Kámen se stálou expozicí motocyklů, zámek Pacov, děkanský chrám sv. Archanděla Michaela, muzeum Antonína Sovy, židovský hřbitov, synagoga a hřbitov německých vojenských zajatců z druhé světové války.

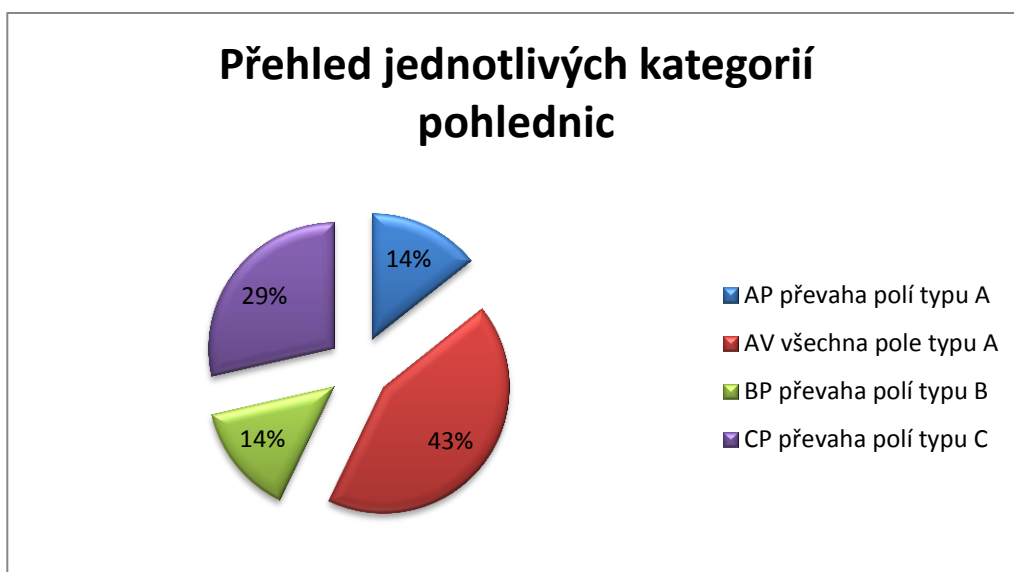
Pouze dvě pohlednice z městského informačního centra bylo možné zařadit do výzkumu. První z nich je zaměřena na muzeum Antonína Sovy, hned 4 pole zachycují interiéry muzea (kategorie A7), v dalším poli je vyobrazen sám Antonín Sova (kategorie D) a v posledním poli je děkanský chrám sv. Archanděla Michaela (kategorie A1), v němž je muzeum umístěno. Na druhé pohlednici jsou ve dvou polích sakrální stavby (kategorie A1), v dalších dvou je zachycena radnice (kategorie A2), v pátém poli je socha sv. Václava (kategorie A5) a v posledním poli jsou historické motocykly (kategorie D).

4.8 Brtnice

Brtnice je malé město, nacházející se východně od statutárního města Jihlavy. Dominantní stavbou je Brtnický zámek založený Valdštejnůy kolem roku 1430, který je bohužel v havarijním stavu. Mezi další zajímavosti patří rodný dům Josefa Hoffmanna, Paulánský klášter, kostel sv. Jakuba Většího nebo dva kamenné mosty přes řeku Brtničku, kde se nacházejí velké kamenné sochy.

Sortiment pohlednic v informačním centru byl velmi rozmanitý a nabízel hned sedm pohlednic vhodných pro výzkum. Čtyři z nich poukazují na dominanty města, další dvě jsou zaměřeny na okolní obce a poslední sedmá je tematicky zaměřena na přírodu v údolí řeky Brtničky."

Graf 6: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

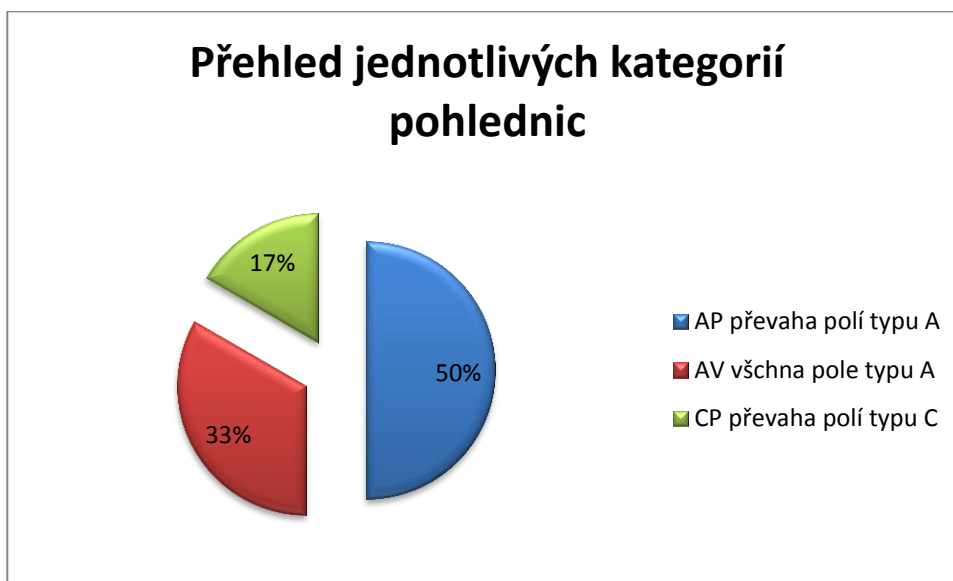
Ze sedmi zkoumaných pohlednic je na grafu č. 6 zřetelně vidět, že v nadpoloviční většině jsou pole pohlednic obsazeny kulturními prvky kategorie A, a to buď s převahou těchto prvků 14%, nebo pouze těmito prvky 43%. Další významnou kategorií, která zaujímá třetinu ze zkoumaných pohlednic, jsou pohlednice s převahou prostorových prvků, tedy kategorie C s 29%. Poslední kategorií se ziskem 14% jsou pohlednice, kde převažují pole s přírodními prvky kategorie B.

4.9 Havlíčkův Brod

Město Havlíčkův Brod leží na řece Sázavě a díky těžbě stříbra má bohatou historii sahající až k roku 1300. Nachází se zde celá řada církevních památek například kostel sv. Kateřiny, kostel Nanebevzetí Panny Marie nebo kostel sv. Trojice. Dále lze zmínit Havlíčkův dům, Štáflova bašta nebo zbytky městských hradeb. V Havlíčkově Brodě se narodilo také několik známých osobností, patří mezi ně bratři Holíkové, Pavel Landovský nebo Josef Vašíček.

Nabídka pohlednic místního informačního centra byla široká, ovšem důraz zde byl kladen na nabídku pohlednic pouze s jedním polem. Podmínkám pro výzkum odpovídalo celkem šest pohlednic. Všechny tyto pohlednice prezentují městské zajímavosti a památky bez přesahu na okolí města.

Graf 7: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

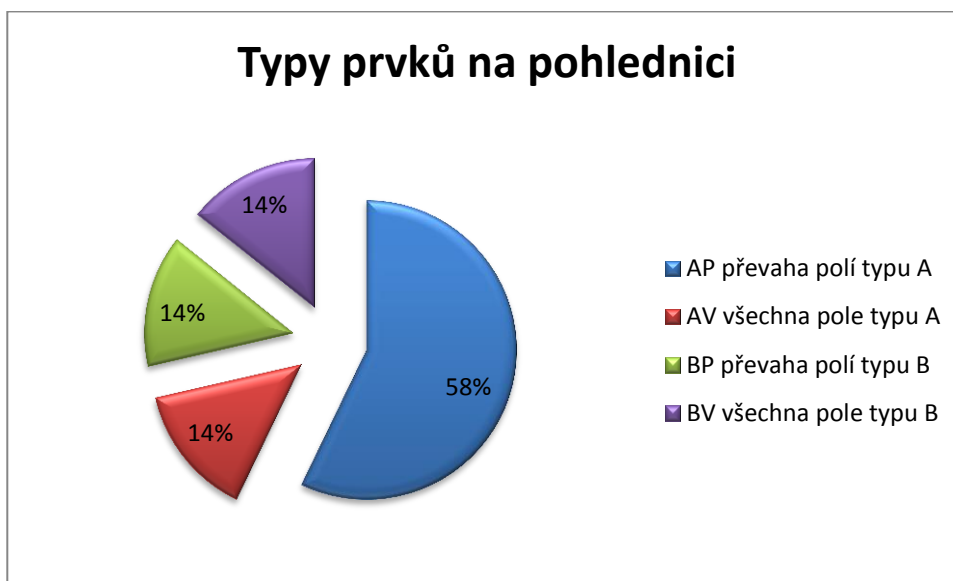
Na sedmi zkoumaných pohlednicích s více poli z havlíčkobrodského informačního centra, je velmi dobře patrné silné zastoupení kulturních prvků. Ať to je již kategorie pohlednic kde mají kulturní prvky převahu (AP – 50%) nebo kategorie pohlednic se všemi poli s kulturními prvky (AV – 33%). Se 17% se objevuje kategorie pohlednic s převahou prostorových prvků C.

4.10 Svatka

Městečko Svatka je zasazeno do severní části Kraje Vysočina a je rozděleno na část Moravskou a Českou. Zemskou hranici tvoří meandrující tok řeky Svatky. Mezi kulturní dominanty patří tzv. Račana, neboli část osazená roubenými domky.

Informační centrum, které působí zároveň jako cukrárna, mělo v nabídce sedm pohlednic odpovídajících potřebám výzkumu a dalších devět s jedním polem. Na pěti pohlednicích je prezentováno město se všemi svými dominantami a na dalších dvou jsou vyobrazeny přírodní prvky v blízkém okolí.

Graf 8: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

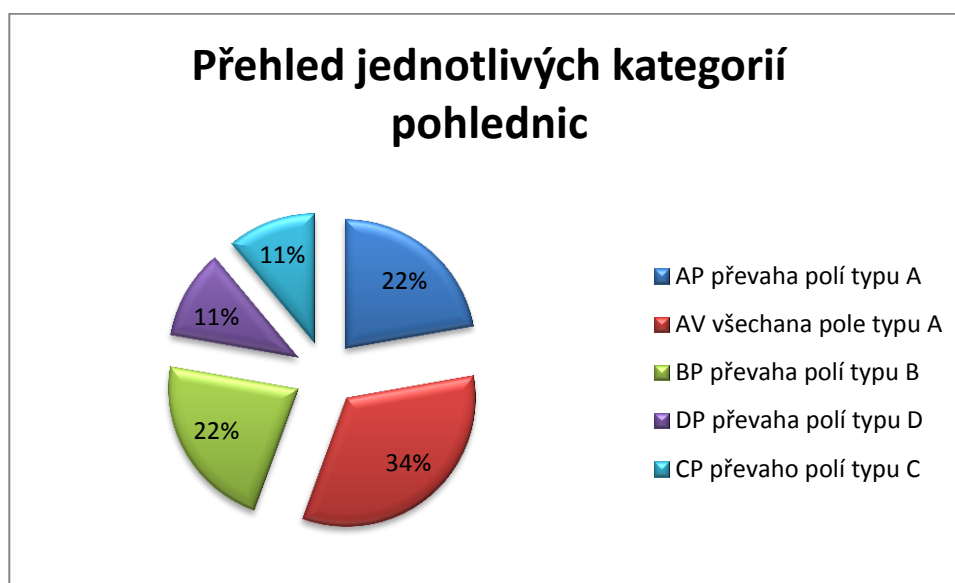
Ze sedmi zkoumaných pohlednic mají naprosto majoritní podíl (58%) pohlednice z kategorie AP, tzn. pohlednice s převahou polí obsahující kulturní prvky. Pohlednice kategorií AV – všechna pole s kulturními prvky, BV – všechny pole s přírodními prvky a BP – většina polí s přírodními prvky, dosáhly shodně 14%.

4.11 Třešť

Třešť je známá především jako město betlémů a dřevorezání. Dalšími zajímavostmi jsou zde například bývalá synagoga, křížová cesta, bývalý zámek a kostel sv. Kateřiny Sienské.

Z tohoto informačního centra bylo zařazeno do výzkumu devět pohledů. Dalších deset pohlednic se kvůli počtu polí nebo z důvodu reprodukce pro výzkum nehodily. Sedm pohlednic ukazuje kulturní prvky města a betlémy. Další ukazuje dřevorezání a poslední prezentuje obec a okolí. Zastoupení typu pohlednic dle povahy prvků zobrazených v polích pohlednic je zobrazeno v následujícím grafu č. 9.

Graf 9: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

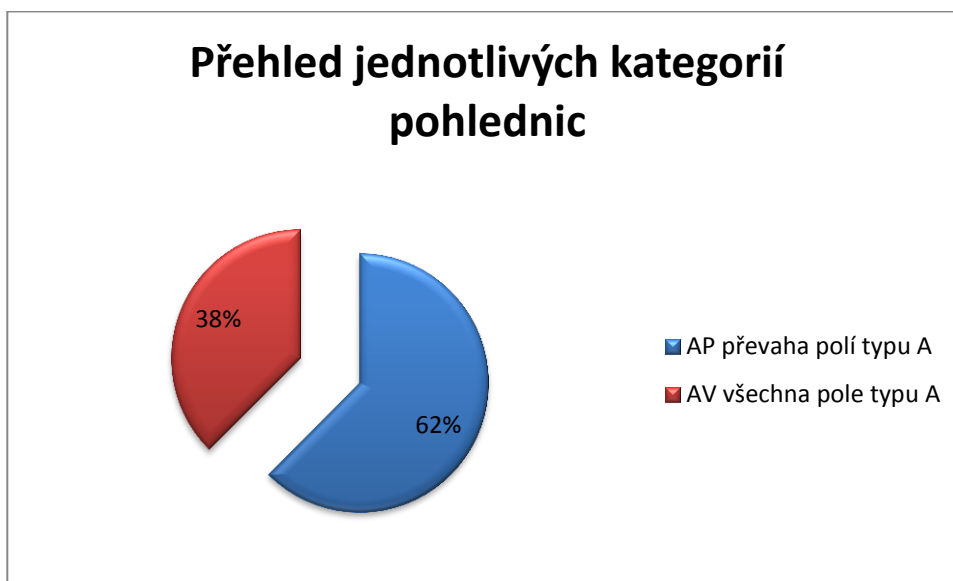
Rozdělení devíti nabízených pohlednic s více poli dle prvků převládajících na jednotlivých polích je patrné z grafu č. 9. Nejvýznamnější kategorií se stala kategorie AP s 22%, kde jsou na všech polích zobrazeny kulturní prvky. Další dvě kategorie byly zastoupeny 22%, jedná se o pohlednice s převahou polí s kulturními prvky (AP) a s převahou polí s přírodními prvky (BP). Kategorie CP – převaha polí s prostorovým prvkem a DP – převaha polí s ostatními prvky dosáhly také stejného procentuálního zisku, a to 11%.

4.12 Příbyslav

Mezi zajímavé pamětihodnosti města patří barokní kostel Narození sv. Jana Křtitele s gotickou věží, Starý špitál či příbyslavský zámek.

V nabídce informačního centra se nacházelo osm jedinečných pohlednic a jedna, která má shodu s jinou pohlednicí. Konkrétně jde o pohlednici ze série pohádkové Žďársko. Ostatních sedm pohlednic zobrazuje dominanty Příbyslavi. Naprosto chybí prvky, které se netýkají přímo města. Obsažen není také žádný odkaz na blízké zajímavosti, jako je například nedaleká Zelená Hora.

Graf 10: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

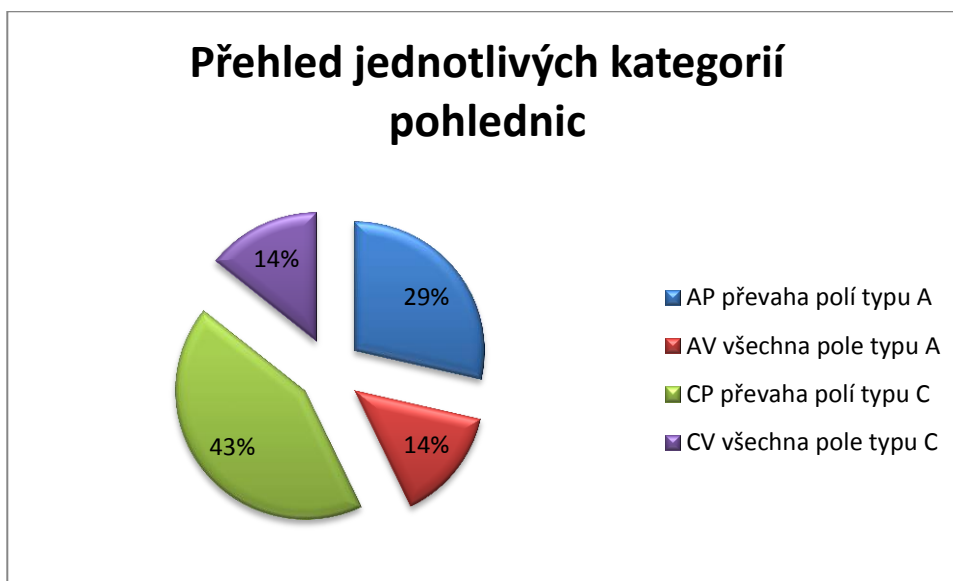
Zkoumaných osm pohlednic má jednoduché rozvrstvení kategorií pouze na dvě skupiny, a to s 62% na skupinu pohledů, kde na vyobrazených polích vyniká kategorie kulturních prvků A s převahou (AP – 62%) a druhou skupinu (AV – 38%), kde jsou všechna pole na pohlednici zastoupena kategorií kulturních prvků.

4.13 Telč

Telč je známa především díky historickému centru s renesančním zámek. Tyto památky jsou zapsány na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Zámek se zahradou je velmi oblíbeným místem pro natáčení historických filmů a pohádek. K dalším Telečským pamětihodnostem patří také synagoga se zdejším židovským hřbitovem. Do historie města se nejvíce zapsal Zachariáš z Hradce, jako známý český humanista.

Informační centrum nabízelo celkem patnáct pohlednic s více poli. Pole na pohlednicích měly velmi rozmanitou tematiku, která prezentovala městské památky, prostorové prvky blízkého okolí a další památky UNESCO. Jednalo se o stejný pohled jako ve Žďáře nad Sázavou. Tematická pohlednice UNESCO viz. příloha B.

Graf 11: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Z reprezentativního vzorku patnácti pohlednic je jasně patrné, že dominantní zastoupení má kategorie pohlednic, kde převládají prostorové prvky skupiny C, a to ve 43% případů. Druhou kategorií v pořadí je soubor pohlednic, kde převládají kulturní prvky (AP – 29%). Další dvě kategorie pohlednic mají stejný zisk 14% z celku a jsou to AV a CV. AV je skupinou pohlednic, která je tvořena pohlednicemi tvořená všemi poli

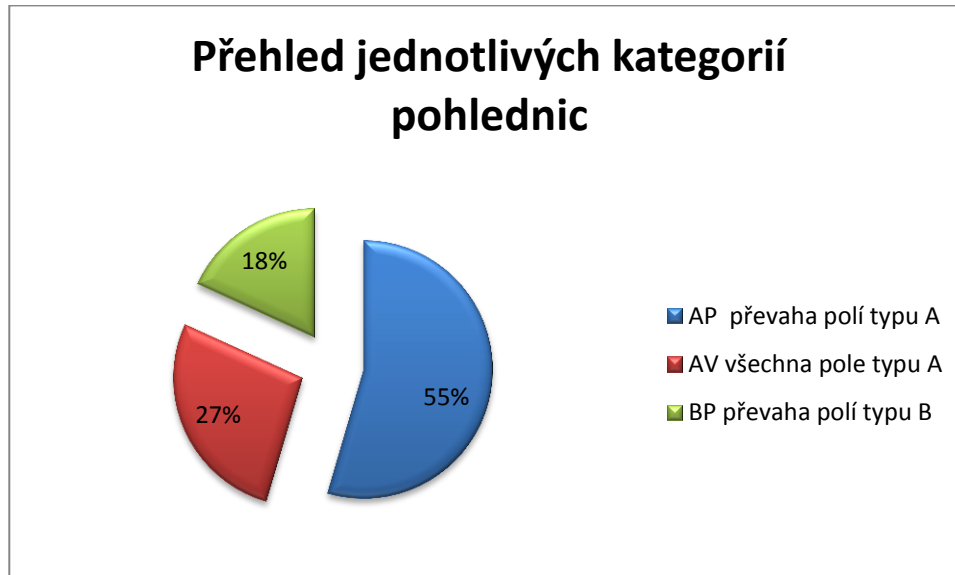
se zastoupením kulturních prvků a CV je tvořena všemi poli na pohlednici s prostorovými prvky.

4.14 Humpolec

Mezi památky města Humpolec patří kostel sv. Mikuláše, kostel Evangelický a skanzen Zichpil. V blízkosti města však stojí hrad Orlík, v jehož okolí se nacházejí štoly, které sloužily k dolování zlata ve středověku.

Informační centrum mělo v nabídce pestrou škálu pohlednic s více poli. Humpolec jako město je prezentován pouze na dvou pohlednicích, tři pohlednice ukazují Lipnici nad Sázavou, další tři poukazují na blízkou Želiv. Dvě pohlednice jsou zaměřeny na přírodu v okolí řeky Sázavy, mikroregion Zálesí. Poslední pohlednice prezentuje kraj Gustava Mahlera, zobrazuje v polích místa, kde Gustav Mahler pobýval. Jedná se o Humpolec, Jihlavu, Ledec nad Sázavou, Lipnici nad Sázavou, Želiv a Kaliště.

Graf 12: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Graf č. 12 prezentuje povahu pohlednic s více poli z celkem 11 pohlednic. Jednoznačně největší podíl, celých 55% z celku zaujímají pohlednice s převahou prvku A – dominuje počet polí s kulturním prvkem (AP). Druhou kategorií se ziskem 27% byla skupina pohlednic zastoupena pohledy se všemi poli typu A – kulturními prvky

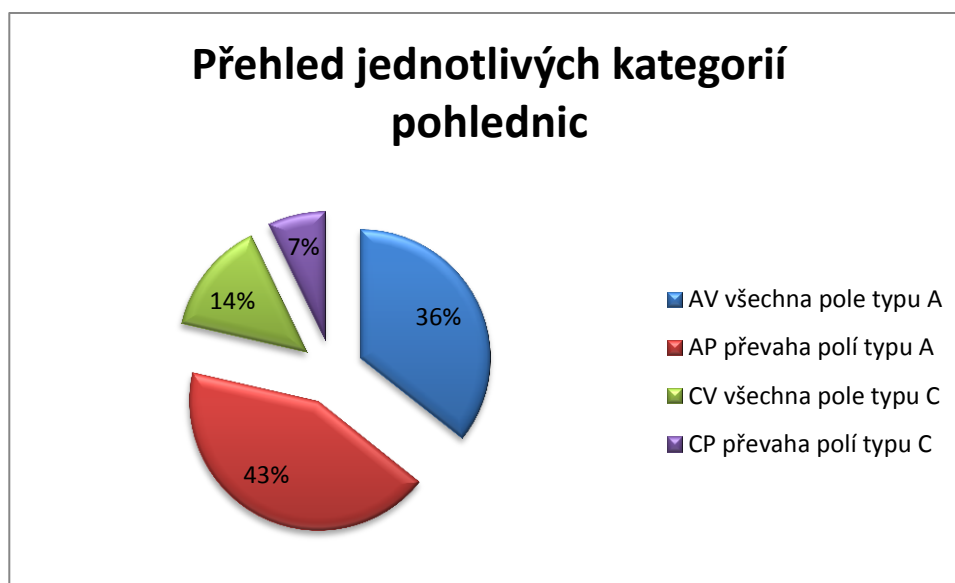
(AV). Poslední skupinou se ziskem 18% byla skupina pohlednic s převahou polí typu B – přírodní prvky (BP).

4.15 Světlá nad Sázavou

Dominantou města je zámek Světlá nad Sázavou, kostel sv. Václava na náměstí, synagoga a vojenský hřbitov. Sklářská výroba má ve Světlé nad Sázavou dlouholetou tradici, dodnes zde fungují prosperující sklárny.

Ze široké nabídky informačního centra, bylo možné do průzkumu zařadit čtrnáct pohlednic s více poli. Ostatní nebylo možné použít, jednalo se o reprodukce. Pět pohlednic zobrazuje přímo město a jeho památky. Tři pohlednice prezentují nedalekou Lipnici nad Sázavou, čtyři poukazují na památky a přírodu v Posázaví, další na Havlíčkovobrodsko a poslední na Hrady a Zámky v Posázaví.

Graf 13: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Všech 14 zkoumaných pohlednic z informačního centra ve Světlé nad Sázavou je rozděleno dvou hlavních skupin. Na polích pohlednic dominují kulturní prvky skupiny A (79%) nebo prostorové prvky skupiny C (21%). Dále můžeme tyto skupiny rozdělit na pohlednice s převahou kulturních prvků – AP (43%). Druhou nejvýznamnější nabízenou skupinou jsou pohlednice se všemi poli s kulturními prvky – AV (36%). Skupina pohlednic, jejichž veškerá pole zobrazují prostorové prvky – CV

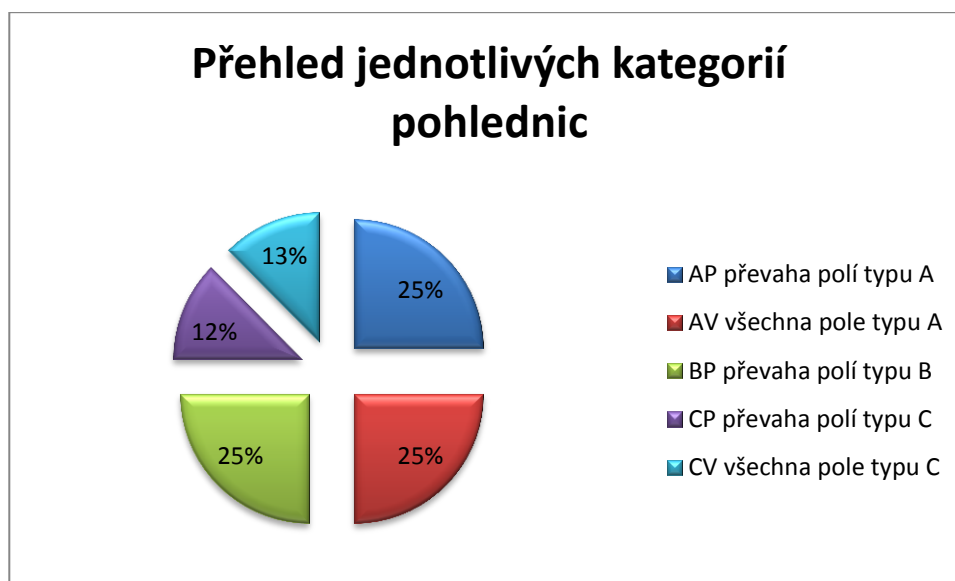
zaujímá 14%. Poslední skupinou je se 7% část pohlednic, kdy pole pohlednic zobrazují s převahou prostorové prvky – CP.

4.16 Ledeč nad Sázavou

Mezi hlavní dominanty města patří rozsáhlý Ledečský hrad, náměstí kde stojí domy s gotickou až renesanční podobou, kostel sv. Petra Pavla a synagoga ve stylu vesnického baroka. Z přírodních památek za zmínku stojí Ledečský kras s Jeskyní Na Hůrce.

Do průzkumu bylo zařazeno osm pohlednic s více poli, ale mnohem větší výběr byl mezi pohlednicemi s jedním polem. Čtyři vybrané pohlednice prezentují město a jeho dominanty, nejvíce pak Ledečský hrad. Celkem tři pohlednice vizualizují Posázaví a poslední ukazuje Ledeč a blízké okolí jako přírodní perlu Posázaví a spojení místa s tvorbou Jaroslava Foglara.

Graf 14: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Z celkem osmi zkoumaných pohlednic mají tři kategorie stejné zastoupení, a to konkrétně 25% z celku. Jsou to kategorie pohlednic s převahou kulturních polí (AP), se všemi poli s kulturními prvky (AV) a s převahou polí s přírodním prvkem (BP). Dále je se 13% zastoupena kategorie pohlednic, kde jsou všechna pole s prostorovým prvkem.

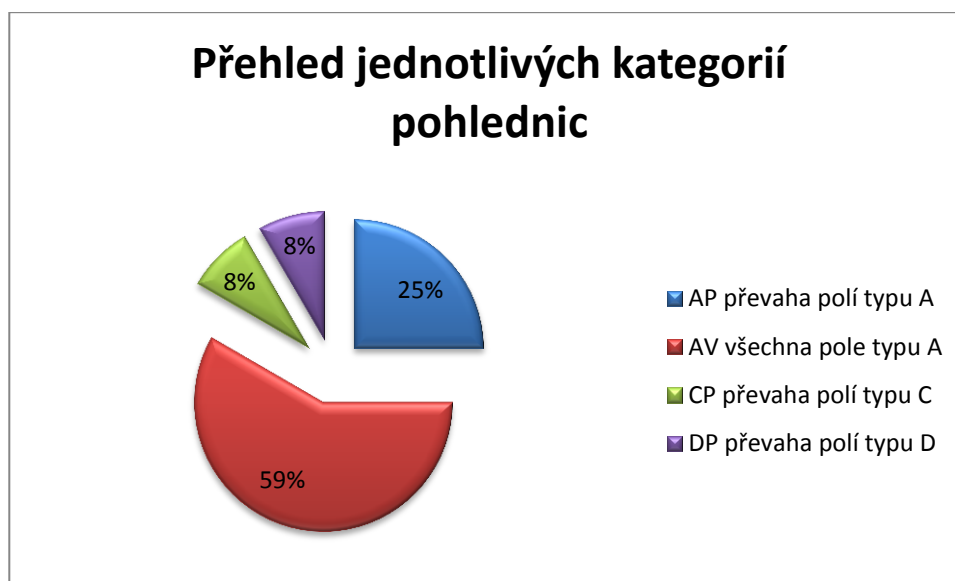
Poslední částí je kategorie, kde jsou majoritně na polích pohlednic zastoupeny prostorové prvky (CP).

4.17 Polná

Polná se stala historickým městem roku 2006. Nacházela se zde četná židovská obec, proto můžeme najít na Karlově náměstí velkou synagogou a rabínským domem. Dominantou města je hrad a zámek Polná, postavený kolem roku 1320. Dalšími pamětihodnostmi jsou čtyři kostely, sv. Anny, sv. Barbory, sv. Kateřiny a děkanský chrám Nanebevzetí Panny Marie.

Do výzkumu bylo zařazeno dvanáct pohlednic. Čtyři zobrazují dominanty města, čtyři pohlednice jsou zaměřeny na židovskou část města, dvě pohlednice jsou tematicky zaměřeny na okolní obce. Jedna poukazuje na polenské Muzeum a poslední z nich ukazuje dominanty jiných měst na Vysočině.

Graf 15: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Z 68 polí zobrazených na 12 pohlednicích má největší zastoupení pohlednice s poli kategorie AV neboli kulturními prvky ve všech polích (59%). Druhou největší skupinou jsou pole kategorie AP (25%), to znamená, že většina polí na pohlednicích je zastoupena kulturními prvky. Další dvě skupiny jsou se stejným ziskem 8% z celku

zastoupeny skupinou CP – převaha polí s prostorovou tematikou a DP – převaha polí na pohlednicích s tematikou ostatních polí (např.: průvod, kresba apod.).

4.18 Velká Losenice

Tato malá obec leží mezi Příbyslaví a Žďárem nad Sázavou. V blízkém okolí se nachází tvrz Durštejn s hamrem a tzv. Bambouch (komplex velmi starých hospodářských budov).

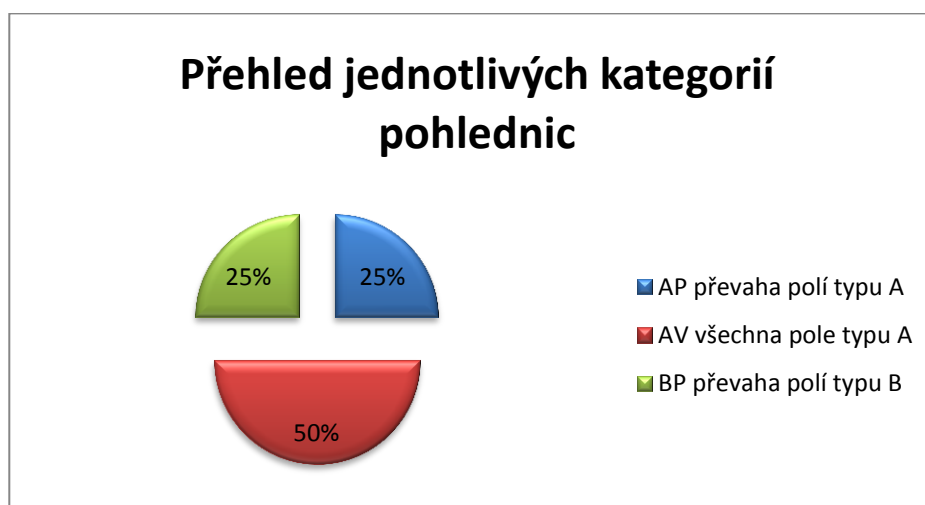
Nabídka pohlednic v místním informačním centru byla velmi úzká. Do průzkumu bylo možné zařadit pouze dva pohledy. Další dva pohledy v nabídce byly pouze s jedním polem. Pole pohlednic zobrazují zejména kategorii A2 – domy (obytné, hotel, muzeum, radnice) a další kategorie jsou zastoupeny pouze minimálně.

4.19 Náměšť nad Oslavou

Dominantou města je gotický hrad, který byl přestavěn na renesanční zámek. Nachází se zde expozice gobelínů. Další zajímavostí je barokní most, za zhlédnutí stojí vojenské letiště, rozhledna Babylon nebo Náměšťská obora, která je evropsky velmi významnou kulturní a přírodní památkou.

Z celkové nabídky šesti pohlednic, byly celkem čtyři vhodné k výzkumu. Jsou zde prezentovány zejména památky, údolí řeky Oslavy a domov důchodců.

Graf 16: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

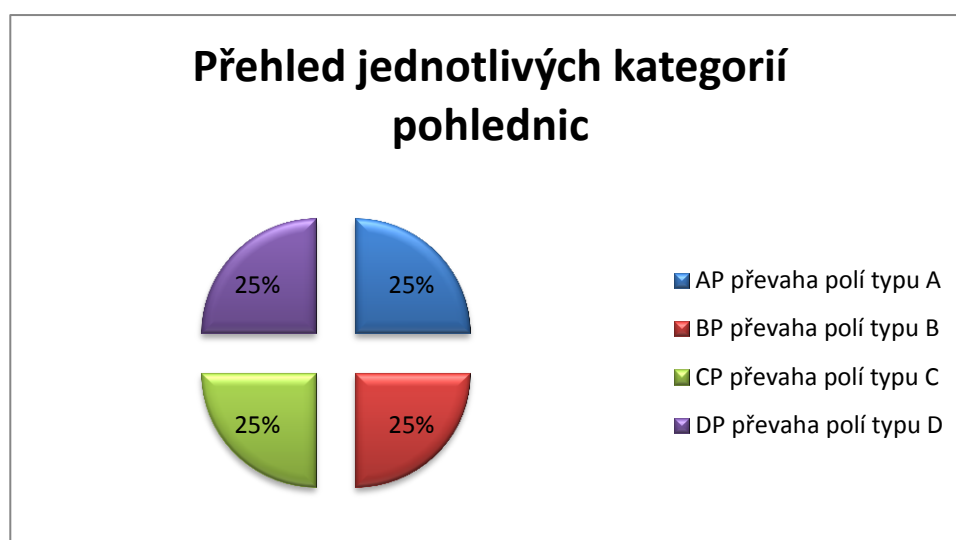
Čtyři pohlednice s více poli obsahovali celkem 19 polí. Ze čtyř pohlednic byly dvě kategorie AV, což znamená, že veškeré pole na těchto pohledech byly obsazeny, kulturním prvkem (50%). Další jedna pohlednice spadala do kategorie AP (25%), tzn., že většina polí na ní zobrazených bylo vyplněno, kulturními prvky. Poslední pohled zastupovala kategorie BP (25%), většina polí na pohlednici byla obsazena přírodními prvky.

4.20 Koněšín

Obec Koněšín je situována na levém břehu řeky Jihlavy. Pamětihodností je kostel sv. Bartoloměje s farou z roku 1663 a smírčí kříže. Největší turistickou dominantou je přístav parníku, který se celoročně plaví po Dalešické přehradě.

Informační centrum nebylo vybaveno pohlednicemi příliš dobře. Do výzkumu se zařadily celkem čtyři pohlednice z pěti možných variant. Zmíněná pátá pohlednice byla pouze s jedním polem. Dvě pohlednice všemi svými poli prezentují ves Koněšín, třetí zobrazuje přírodní prvky ekologického mikroregionu Horácko a na poslední pohlednici jsou prvky ekologického mikroregionu Horácko, Dalešická přehrada s parníkovou dopravou.

Graf 17: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Pohlednice jsou zde naprosto vzácně rovnoměrně rozvrstveny po 25%. Jsou to tři kategorie pohlednic, kde převládá jeden prvek, a to kulturní prvky (AP), přírodní

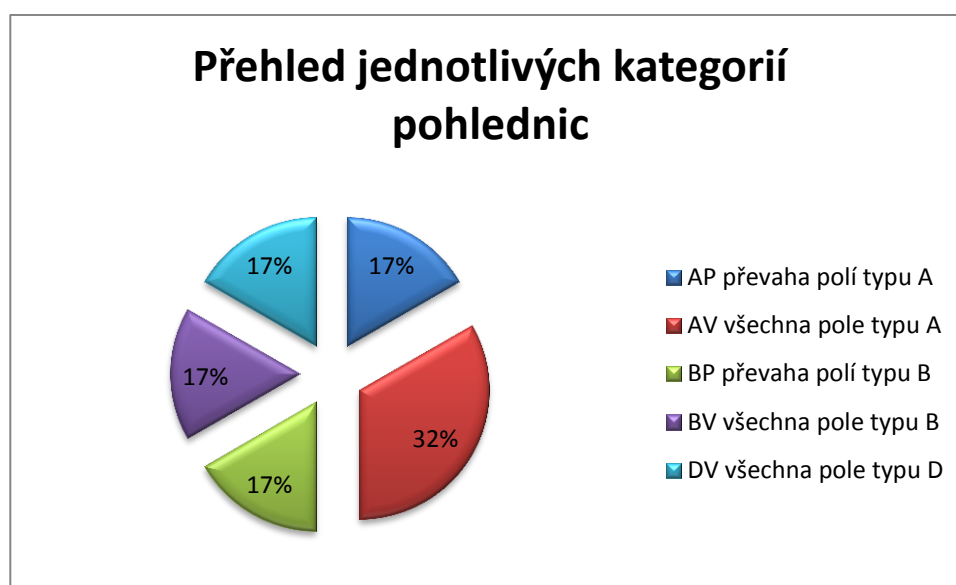
prvky (BP) a prostorové prvky (CP). Poslední kategorií je skupina pohlednic kde v polích převládají ostatní prvky (DP)

4.21 Ždírec nad Doubravou

Město leží na pomezí CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy. Nedaleko se nachází lesní komplex Ransko a dva skanzeny: Veselý Kopec a Betlém v Hlinsku.

V místním oficiálním informačním centru bylo k dispozici dvacet pohlednic, většina však pouze s jedním polem. K výzkumu bylo použito šest pohlednic. Jedna prezentuje město Ždírec nad Doubravou, dvě jsou tematicky zaměřeny na sochy „pohádkového Žďárska“. Další pohlednice zobrazuje rekreační oblast Velkého Dářka, předposlední krajinu v údolí řeky Doubravy a poslední sportovní aktivity v Kraji Vysočina.

Graf 18: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Šest pohlednic vhodných pro výzkum mělo 50 polí. Graf znázorní rozložení pohlednic dle typů polí na nich zobrazených. Největší podíl mají pohlednice se všemi poli typu A – všechna pole s kulturním prvkem 32%. Následují 4 kategorie, které mají shodný podíl na pohlednicích a jsou to: pohlednice s převahou polí s kulturním prvkem (AP), převaha polí s přírodním prvkem (BP), pohlednice se všemi poli s přírodním

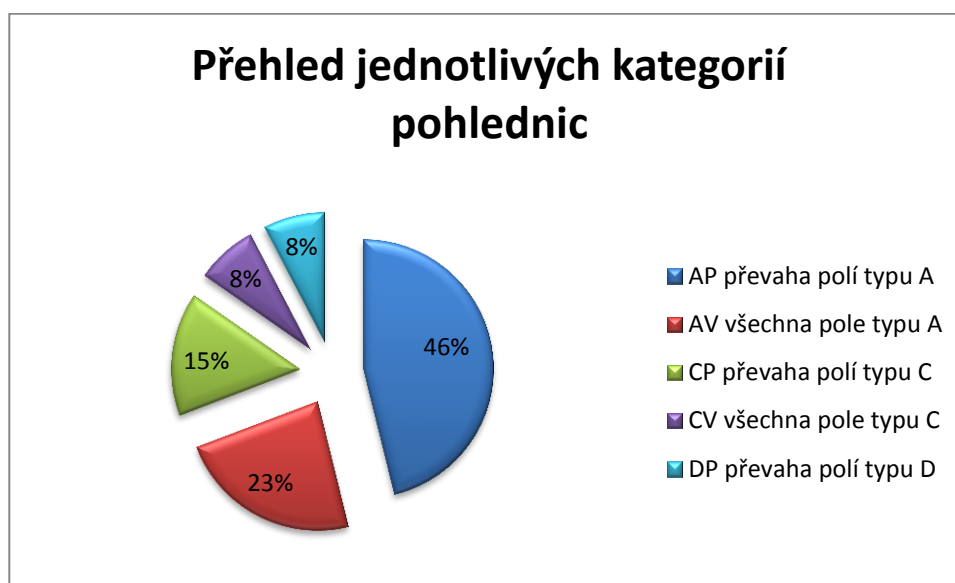
prvkem (BV) a poslední je kategorie pohlednic se všemi poli typu D – ostatní pole. Všechny tyto kategorie dosáhly 17% z celku.

4.22 Jemnice

Město, na samém jihu Kraje Vysočina má hned několik zajímavostí. Mezi ně patří městské hradby s půlkruhovou baštou z roku 1227, židovský hřbitov ze 14. století, zachovalá budova Chederu, kostel sv. Jakuba s románskou věží, renesanční zámek Jemnice a mauzoleum rodu Pallavicini.

Nabídka pohlednic ve zdejším oficiálním informačním centru byla velmi rozsáhlá a ve zkoumané kategorii bylo k dispozici třináct pohlednic a zhruba stejný počet byl k dispozici i v kategorii pohlednic s jedním polem.

Graf 19: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Z celkem třinácti pohlednic vyšlo rozvrstvení kategorií následovně. Naprostou převahu mají pohlednice typu AP – na polích převládá kulturní prvek (46%). Následuje s 23% skupina pohlednic AV – všechna pole s kulturním prvkem. Třetí skupinou je CP – převaha polí s prostorovým prvkem (15%). Další dvě skupiny CV – pohlednice se všemi poli s prostorovými prvky a DP – pohlednice s převahou polí s ostatními prvky mají shodně 8% z celku.

4.23 Moravské Budějovice

Také Moravské Budějovice mají výrazné pamětihodnosti. Mezi ně patří kostelní věž na farním kostele sv. Jiljí, rotundou sv. Michaela nebo zámek Moravské Budějovice.

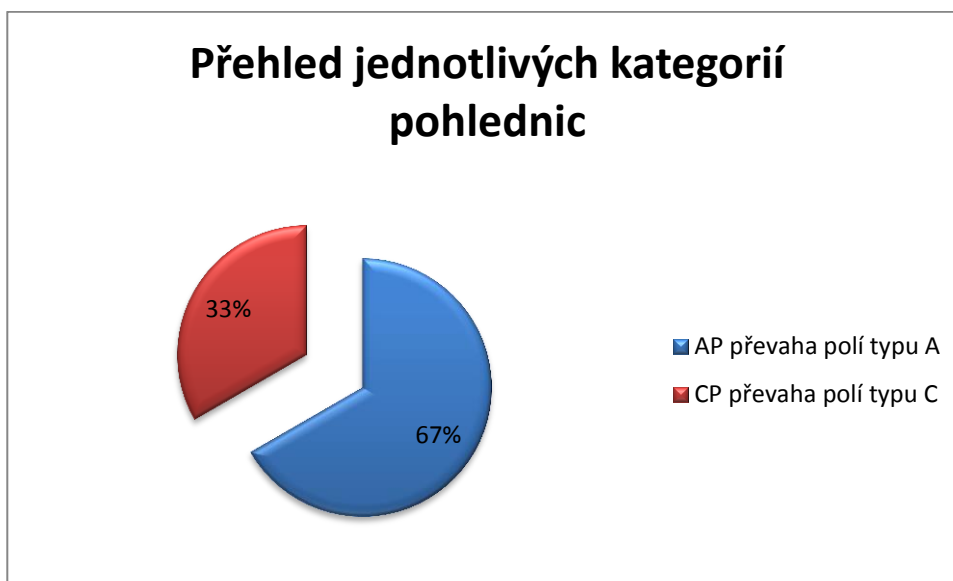
Nabídka pohlednic s více poli nebyla bohatá, z celkového počtu čtyř pohlednic byly využity dvě. Celková nabídka ovšem obsahovala asi sedm pohlednic, z nichž pět bylo s jedním polem. Na polích zkoumaných pohlednic se nejčastěji vyskytovaly sakrální stavby. Druhou významnou skupinou byly intravilány. Další kategorie se vyskytly pouze v jednom poli, a to A2 – domy (obytné, radnice, muzea, hotely) a A4 – hrad/zámek/zřícenina.

4.24 Jaroměřice nad Rokytnou

Dominantou města je státní zámek Jaroměřice nad Rokytnou. Dalšími zajímavostmi je klášter řádu Servitů, vesnická památková zóna Boňov, barokní přestavba špitálu a kaple sv. Kateřiny.

Informační centrum v Jaroměřicích nad Rokytnou nabízí celkem pět pohlednic z toho tři vhodné pro výzkum. Tématika těchto pohlednic je zaměřena na dominanty města – státní zámek Jaroměřice nad Rokytnou, kostel sv. Markéty a přilehlé parky.

Graf 20: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

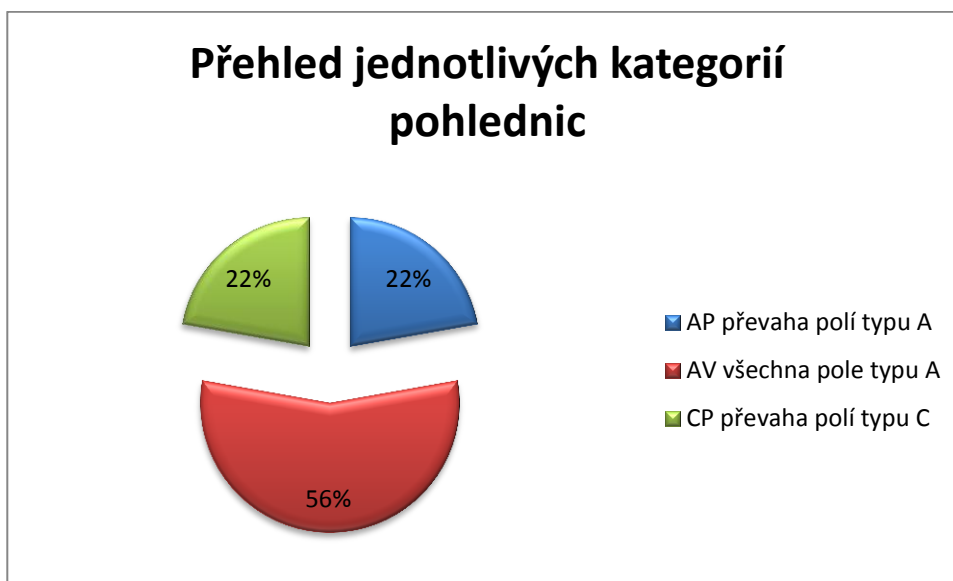
Graf ukazuje rozdělení pohlednic pouze na dvě skupiny. První z nich je skupina AP – pohlednice s převahou kulturních prvků s 67%. Druhou pak s 33% skupina CP – pohlednice s převahou polí s prostorovými prvky.

4.25 Velké Meziříčí

Mezi pamětihodnosti Velkého Meziříčí patří zámek Velké Meziříčí, Městské opevnění, Nová a Stará synagoga nebo kostel sv. Mikuláše na náměstí. Známy je dálniční most, který se nachází vysoko nad městem.

Oficiální informační centrum mělo k dispozici pestrou škálu pohlednic, pro výzkum bylo vhodných celkem devět pohlednic. Veškeré pohlednice prezentují město s jeho pamětihodnostmi jako takové a chybí odkaz na jiná zajímavá místa v okolí nebo pohlednice zobrazující nedalekou památku UNESCO Zelenou Horu.

Graf 21: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

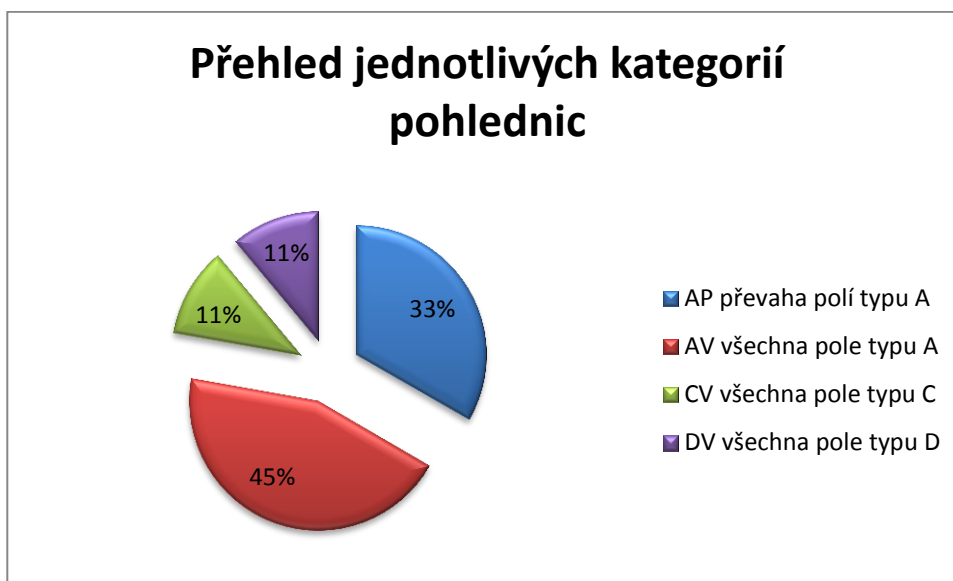
Informační centrum ve Velkém Meziříčí reprezentovalo 9 pohlednic s 40 poli. Největší podíl pohlednic, a to hned 56% jsou pohlednice obsahující všechna pole typu A – kulturní prvky (AV). Další dvě skupiny mají stejnou velikost souboru po 22%. Jedna skupina má převahu polí s kulturním prvkem – A (AP), druhá stejně velká skupina má převahu polí s převahou prostorových prvků – C (CP).

4.26 Velká Bíteš

Velká Bíteš je moravským městem, které se pyšní domy na Masarykově náměstí a Chrámem sv. Jana Křtitele. Mimo jiné se blízko nachází i naučná stezka, na které se nachází devět různě starých mlýnů.

Informační centrum bylo pohlednicemi velmi dobře vybaveno. Celkem dvacet pohlednic bylo vhodných pro výzkum. Na polích pohlednic je vyobrazena Velká Bíteš a zejména Chrám sv. Jana Křtitele, dále domy na náměstí a stará radnice. Na jedné pohlednici jsou krajinné prvky a na poslední se objevují tradiční Bítešské kulturní akce.

Graf 22: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

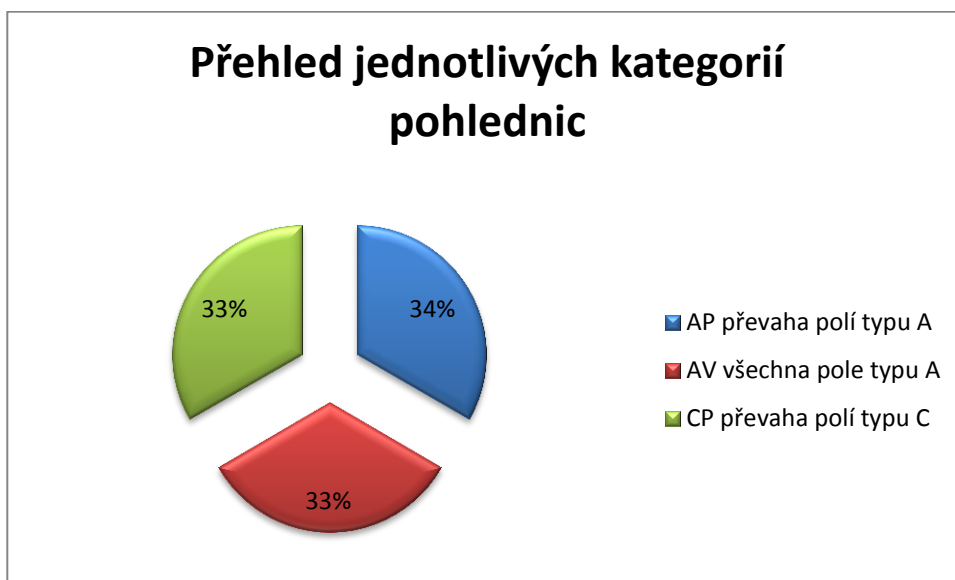
Zkoumáno bylo devět pohlednic s celkovým počtem 54 polí. Největší část 45% zaujímají pohlednice, kde jsou všechna pole s kulturním prvkem – AV. Druhou největší skupinou jsou s 33% pohlednice s převahou polí obsahující kulturní prvky – AP. Další dvě skupiny mají stejný podíl 11%. Jsou to pohlednice, které obsahují všechna pole s prostorovými prvky – CV a pohlednice se všemi poli s ostatními prvky – DV.

4.27 Sněžné

Městys je navštěvován hlavně díky své poloze ve Žďárských vrších, která je příhodná ke sportovním aktivitám jak v letních tak zimních měsících. Mezi hlavní pamětihodnosti patří kostel sv. Kříže, Evangelický kostel nebo plastika T. G. Masaryka.

Oficiální informační centrum nabízí šest pohlednic s více poli, první tři pohlednice jsou zaměřeny na prezentaci Sněžného a jeho pamětihodností. Další dvě pohlednice ukazují přírodní prvky nebo města v okolí např. Nové město na Moravě. Poslední z pohlednic zobrazuje zejména hotely v destinaci Žďárské Vrchy.

Graf 23: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

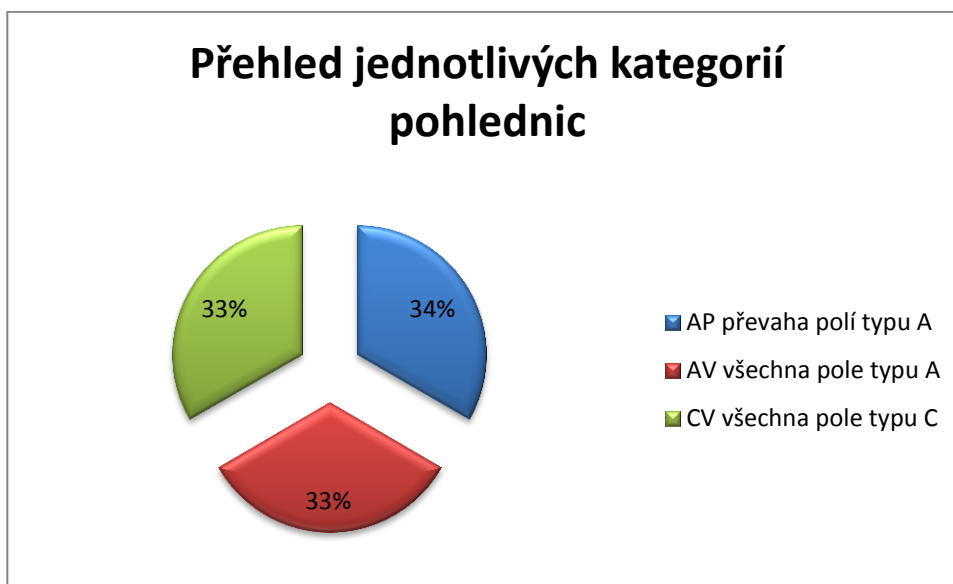
Graf ukazuje poměr pohlednic jednotlivých nabízených kategorií. Kategorie AP – pohlednice s převahou polí s kulturními prvky je se 34% na prvním místě. Další dvě kategorie se 33% mají stejný podíl z celku. Jsou to kategorie AV – všechna pole na pohlednici zastoupena kulturním prvkem a CP – většina polí na pohlednici zastoupena prostorovými prvky.

4.28 Bystřice nad Pernštejnem

Městskou dominantou je gotický kostel sv. Vavřince a nesmírně cenná socha T. G. Masaryka. Další zajímavostí toho regionu je hrad Pernštejn nebo zříceniny hradů Aueršperk a Zubštejn.

Informační centrum má v nabídce šest pohlednic s více poli, které se liší obsahem. Tři z nich prezentují město jako takové. Dvě se zaměřují svými poli na hrad Pernštejn a poslední ukazuje krajinu bystřicka.

Graf 24: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

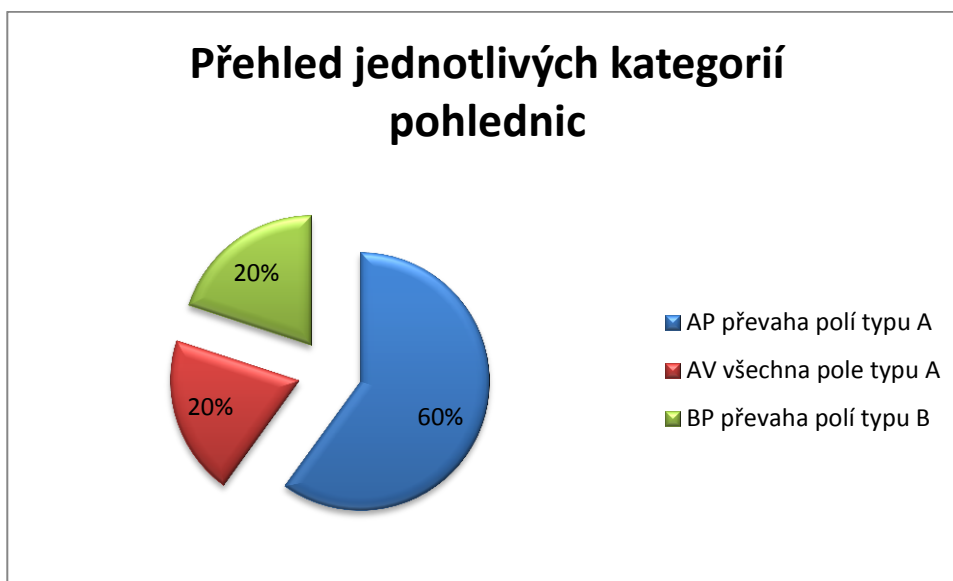
Graf ukazuje poměr pohlednic jednotlivých nabízených kategorií. Kategorie AP – pohlednice s převahou polí s kulturními prvky je s 34% na prvním místě. Další dvě kategorie se 33%, mají stejný podíl z celku. Jsou to kategorie AV – všechna pole na pohlednici zastoupena kulturním prvkem a CV – všechna pole na pohlednici zastoupena prostorovými prvky.

4.29 Nové Město na Moravě

Město je známé zejména pořádáním závodů v běhu na lyžích, biatlonu a také v jízdě na horských kolech. Dále je možné navštívit CHKO Žďárské Vrchy, Novoměstský zámek, starou radnici a kostel sv. Kunhuty zdobený sgrafity.

V novoměstském informačním centru se nacházelo v době výzkumu pět pohlednic s více poli. Dvě pohlednice reprezentují město a jeho kulturní pamětihodnosti, další pohlednice ukazuje ve svých polích hrad Pernštejn. Na další pohlednici je zobrazena zřícenina hradiska Rožná a na poslední je muzeum modrotisku Danzinger v nedaleké Olešnici.

Graf 25: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Z grafu je velmi dobře patrné, že se 60% je největší skupina pohlednic s převahou polí se zastoupením kulturních prvků (AP). Další dvě skupiny jsou zastoupeny stejným podílem z celku, a to 20%. Jsou to kategorie AV – všechna pole na pohlednicích jsou zastoupena kulturními prvky a BP – pole na pohlednicích jsou převážně vyplněny přírodními prvky.

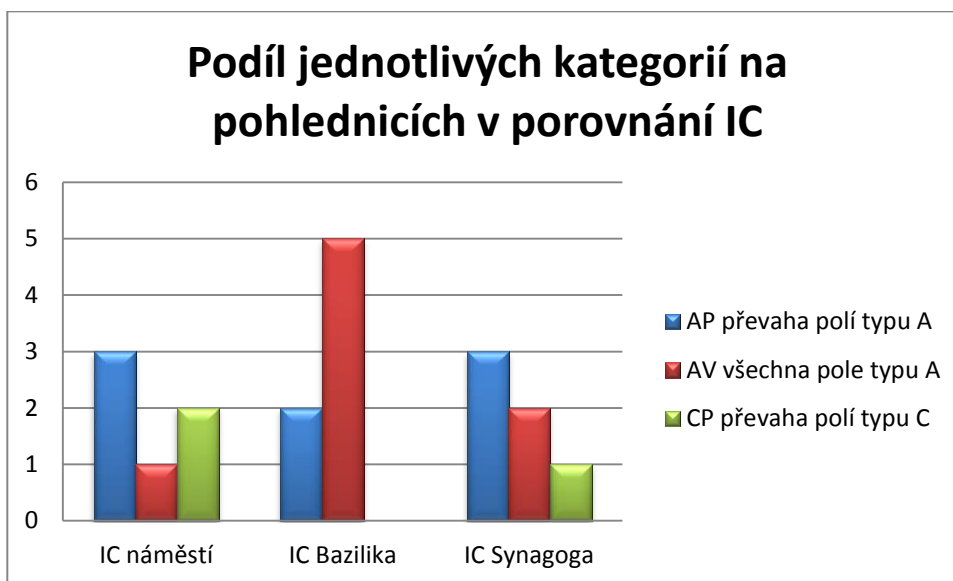
4.30 Třebíč

Třebíč je druhé největší město Kraje Vysočina, nachází se zde bazilika sv. Prokopa a starobylé židovské město. Tyto pamětihodnosti byly zapsány do seznamu světového kulturního dědictví UNESCO v roce 2003. Další významnou památkou je Karlovo náměstí, které je pátým největším náměstím v České Republice.

Třebíč má hned tři informační centra na třech nejnavštěvovanějších místech města. První se nachází na Karlově náměstí, druhé v bazilice sv. Prokopa a třetí u Zadní synagogy. Všechna informační centra byla velmi dobře vybavena pohlednicemi, v nabídce každého z nich se nacházelo dvacet pohlednic, z nichž ale většina byla pouze s jedním polem. I tak se do výzkumu zařadilo šest pohlednic z informačního centra na náměstí, sedm z informačního centra v bazilice a šest z informačního centra u baziliky. Je nutné vyzdvihnout, že většina pohlednic v jednotlivých informačních centrech je

unikátní a neopakuje v jiném informačním centru ve městě. Zajímavostí je, že ani v jednom informačním centru v Třebíči nebyla k nalezení stejná pohlednice s více poli odkazující na ostatní památky UNESCO, jako byla ve Žďáře nad Sázavou a Telči.

Graf 26: Porovnání nabídky pohlednic v jednotlivých informačních centrech dle povahy polí na nich zobrazených

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

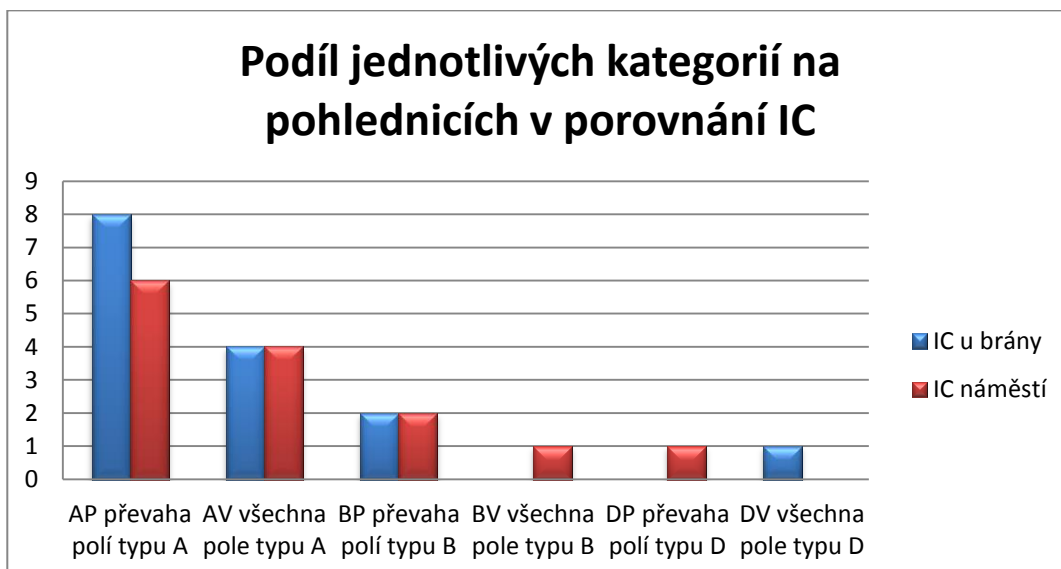
Reprezentativní vzorek z jednotlivých informačních center je ve velmi podobném rozsahu, a proto lze dobře srovnávat. Graf ukazuje, že nabídka v jednotlivých informačních centrech ve městě Třebíči má velmi rozdílnou povahu. Zatímco v informačním centru na náměstí je nejčastější tématika pohlednic s převahou polí s kulturními prvky – AP (3 pohlednice), tak v informačním centru v bazilice je dominantní skupina pohlednic se všemi poli s kulturními prvky – AV (5 pohlednic) a úplně zde absentuje skupina CP, která je v ostatních dvou informačních centrech zastoupena. V informačním centru v synagoze je nejvíce zastoupena tak jako v informačním centru na náměstí opět kategorie AP – pohlednice s převahou polí s kulturními prvky (3 pohlednice). Nutno konstatovat, že všechny pohlednice byly unikátní.

4.31 Jihlava

Krajské město nabízí celou řadu zajímavostí. Nachází se zde druhé největší náměstí v České Republice, městské opevnění s bránou, řady kostelů nebo třeba Zoologická zahrada. V blízkém okolí najdeme veřejnosti přístupné jihlavské podzemí a bývalé stříbrné doly.

V Jihlavě fungují dvě informační centra, která jsou v těsné blízkosti. Patnáct pohlednic bylo v nabídce informačního centra U Brány a čtrnáct ve druhém informačním centru na Radnici. Celková nabídka byla velmi rozmanitá, v nabídce obou informačních center se nacházely desítky pohlednic, z nichž velkou část tvořily pohlednice s více poli, ale reprodukováné. Na rozdíl od Třebíče nebo Žďáru nad Sázavou ve zdejších informačních centrech naprosto chybí jedinečnost pohlednic, naprostá většina z nich je shodná. Na pohlednicích chybí odkazy na místa v okolí nebo na památky UNESCO s výjimkou pohlednice prezentující kraj Vysočina. Ty se nacházely ve více informačních centrech. Většina prvků v polích znázorněných na pohlednicích má kulturní charakter.

Graf 27: Porovnání nabídky pohlednic v jednotlivých informačních centrech dle povahy polí na nich zobrazených

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

Z grafu vyplývá, že na nejvíce polích je zobrazena kulturní tematika, ať už jsou to kategorie AP nebo AV (převaha polí s kulturním prvkem respektive všechna pole

s kulturním prvkem) celkem na 22 pohlednic z 29 celkem. Další kategorie se objevují sporadicky a z 80% panovala shoda pohlednic mezi jednotlivými informačními centry. Pouze 20% pohlednic tj. 5 kusů bylo unikátních.

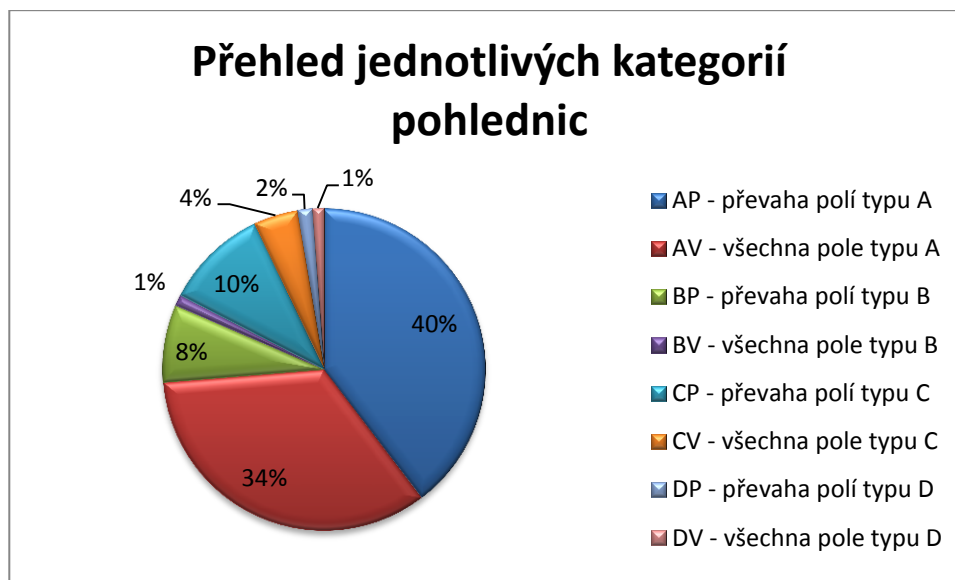
4.32 Krátká u Sněžného

Ekologické informační centrum Krátká u Sněžného bylo vytvořeno v malebné přírodě díky evropským fondům. Informační centrum má pouze velmi sezonní a omezený provoz. V nabídce centra se nacházel pouze jeden pohled a dokonce byl vhodný pro výzkum. Na polích pohlednice je zobrazena fauna, flora a pohled na krajinu.

4.33 Kraj Vysočina

V zastoupení jednotlivých prvků na pohlednicích v souhrnu ze všech informačních center v Kraji Vysočina dominuje skupina A – pole s kulturními prvky. Dalšími prvky se detailně zabývá Graf 28.

Graf 28: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

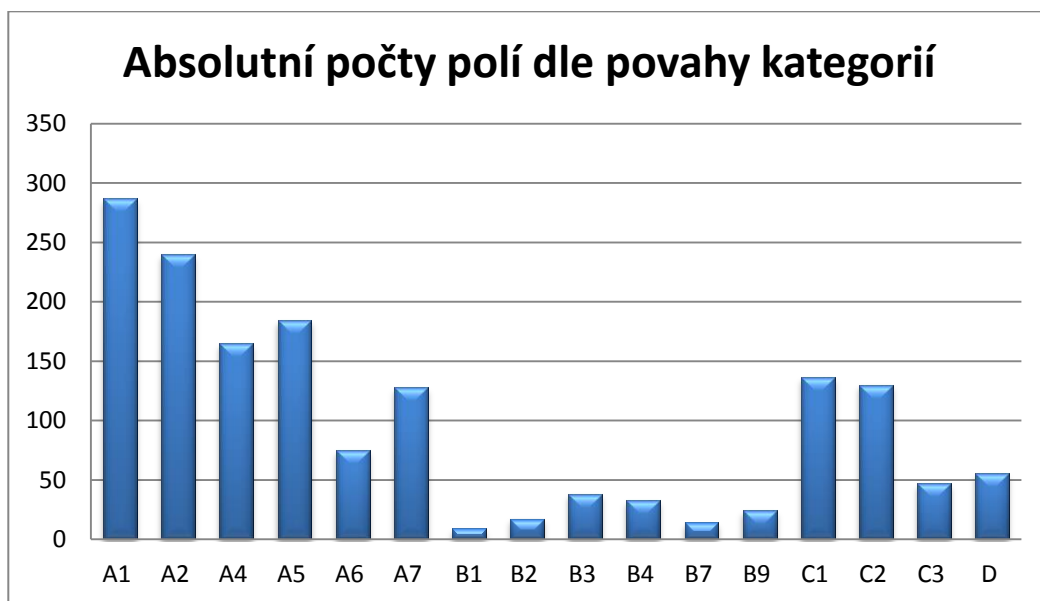

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

Z Grafu č. 28 můžeme vyčíst, jaká pole jsou na pohlednicích z jednotlivých informačních center Kraje Vysočina nejčastěji vyobrazována. Jedná se o kategorii AP – pole s převahou typu A (kulturních prvků) s 40%. Další je s 34% kategorie AV – všechny kategorie typu A (kulturních prvků). Třetí nejvýznamnější kategorií je s 10%

CP – převaha polí typu C (prostorové prvky). Kategorie polí typu BP – převaha polí s přírodním prvkem (B) zaujímá 8%. Následuje se 4% kategorie CV – všechna pole typu C (prostorové prvky). Pohlednice ostatních kategorií jsou zastoupeny velmi marginálně, a to maximálně 2% z celku.

Graf 29: Přehled pohlednic dle povahy kategorií polí na nich vyobrazených

LEGENDA - Popis kategorií polí
A1 kostel/klášter/synagoga
A2 dům (obytný, hotel, muzeum, radnice apod.)
A4 hrad/zámek/zřícenina
A5 drobná architektura (mohyly, sochy apod.)
A6 jiný kulturní prvek
A7 ostatní (např.: interiér)
B1 fauna
B2 flora
B3 řeka/potok
B4 jezero/rybník
B7 skalní útvar
B9 ostatní (např.: interiér jeskyně)
C1 intravilán
C2 krajina
C3 ostatní
D ostatní pole (např.: průvod, kresba)

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

Z grafu č. 29 je patrné, které kategorie se v polích pohlednic z informačních center Kraje Vysočina objevují nejčastěji. Celkem 287 polí pohlednic bylo zaplněno kategorií A1 – náboženské stavby. Na druhém místě je s 240 poli kategorie A2 – domy (obytné, radnice, muzea, hotely). Třetí v pořadí je se 184 poli kategorie A5 – drobná architektura. Se 165 poli následuje kategorie A4 – hrad, zámek, zřícenina. Pátá je se 136 poli kategorie C1 – intravilány a následuje kategorie A7 – ostatní kulturní prvky (interiéry, apod.) se 128 poli a kategorie C2 – krajina se stejným ziskem. Následuje kategorie A6 – jiný kulturní prvek se ziskem 75 polí. S 55 poli se dále zařadila kategorie D – ostatní pole, těsně následována kategorií C3 – ostatní prostorové prvky se ziskem 47 polí. Jako významné lze označit ještě kategorie B3 – řeka, potok se ziskem 38 polí, respektive B4 – jezero, rybník s 33 poli. Ostatní čtyři kategorie (B1, B2, B7 a B9) se objevují pouze velmi sporadicky a počet polí ani jedné u skupin nepřesáhnul 25 polí.

5 Hodnocení

V bakalářské práci byly stanoveny tři cíle a jedna hypotéza.

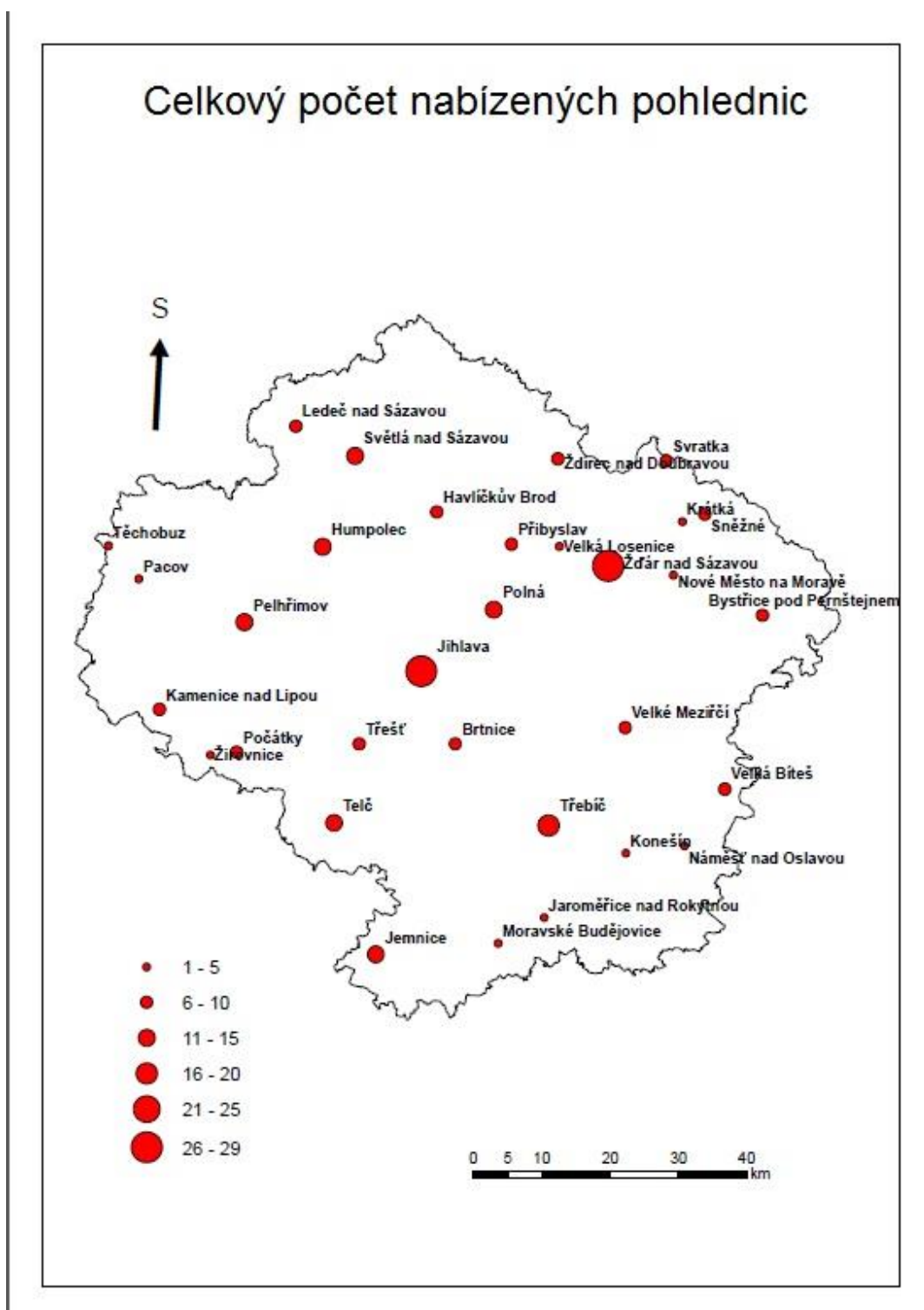
Cíl č. 1: Co nejdříve porovnat nabídku víceokénkových pohlednic v IC v Kraji Vysočina (nabídky pohlednic v IC s jinou než lokální tematikou např. UNESCO, památky, příroda...)

Pohlednice byly porovnávány dle počtu polí (viz Obrázek č. 3), dále dle povahy jednotlivých polí (viz Obrázek č. 4). Nabídka je ve většině center úzká. Bohatší nabídku pohlednic najdeme ve Žďáře nad Sázavou, kde se nacházejí dvě informační centra. Jejich porovnání je v Grafu č. 5. V oknech pohlednic převažují prvky kulturní. I přes to, že je zde jedna z památek zapsaná v UNESCO, v polích pohlednic se neobjevila. Pouze v jednom z center se nacházela pohlednice odkazující na všechny památky UNESCO. Dalším městem s větší nabídkou pohlednic byla Jihlava. Zde jsou dvě informační centra. Jejich srovnání nalezneme v Grafu č. 27. Nabídka pohlednic byla rozmanitá, ale chyběla jedinečnost a také odkazy na místa v okolí, nebo na památky UNESCO. Většina prvků v polích má kulturní charakter.

Širší nabídku pohlednic nabízí i město Třebíč ve třech informačních centrech. Porovnání těchto center vidíme v Grafu č. 26. Celkově převažují pole s kulturními prvky. V nabídce nebyla pohlednice odkazující na památky UNESCO. Ostatní pohlednice byly unikátní. Následuje Telč, Pelhřimov, Humpolec, Světlá nad Sázavou. Informační centrum v Telči nabízelo pohlednice prezentující městskou tematiku, ale také prostorové prvky v okolí a pohlednici odkazující na památky UNESCO jako ve Žďáře nad Sázavou (viz Graf č. 11). V Pelhřimově byly v nabídce pohlednice s městskou tematikou, ale také hojně odkazující se na místa v okolí a také na Zelenou horu – památku UNESCO (viz Graf č. 4). Humpolec ve své nabídce odkazuje na tematiku města pouze ve dvou případech. Další pohlednice odkazovaly na místa v jeho okolí. Ve Světlé nad Sázavou se nacházely pohlednice prezentující město a hojně také okolní památky s přírodou (viz Graf č. 13).

Závěrem lze konstatovat, že nabídka pohlednic s více polí v Kraji Vysočina je na některých místech pestrá. Některé pohlednice by bylo vhodné modernizovat a také více doplnit nabídku pohlednic poukazujícími na památky UNESCO.

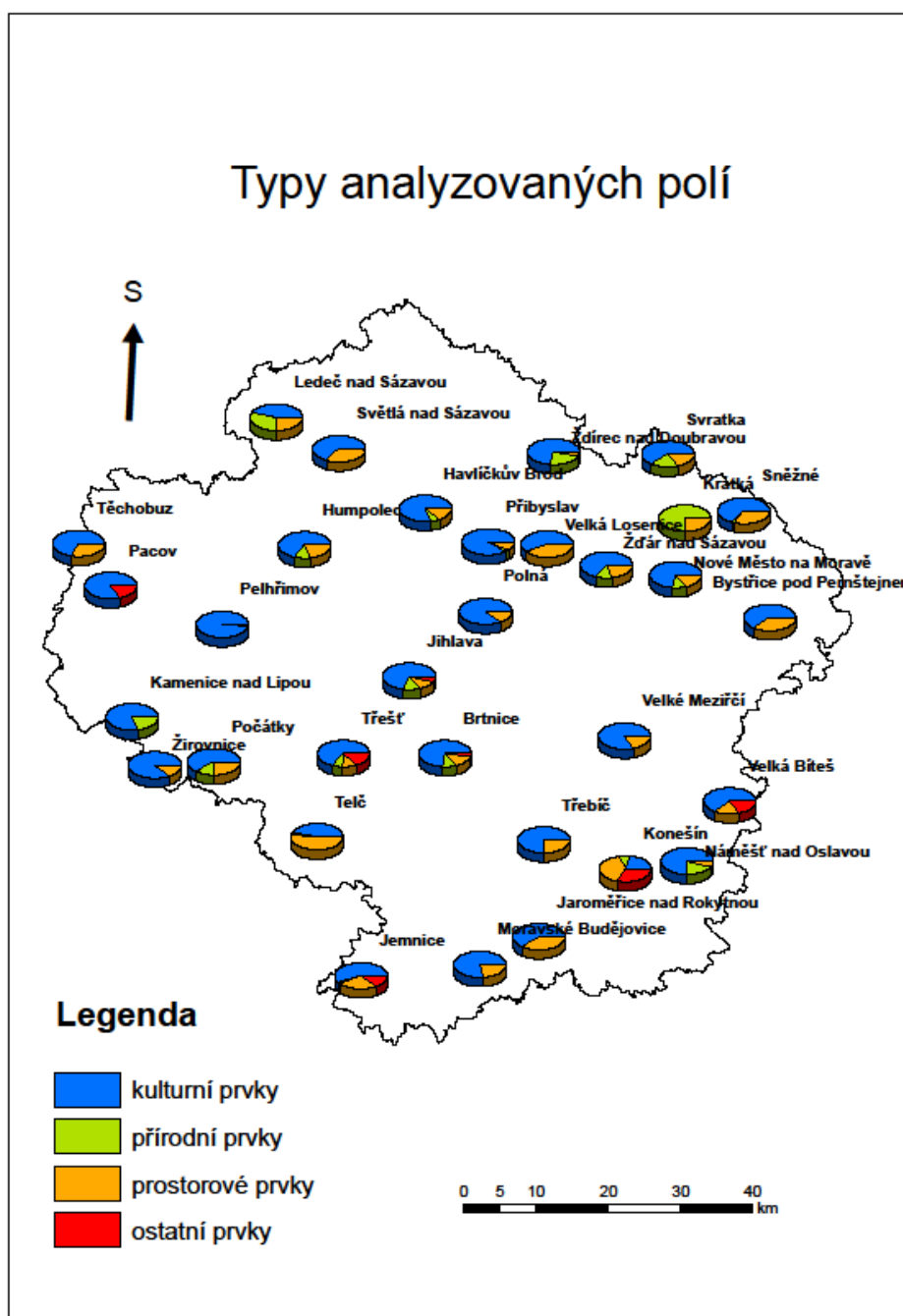
Obr. 3: Celkový počet nabízených pohlednic s více poli v jednotlivých informačních centrech

Zdroj: vlastní zpracování, 2015

Obrázek č. 3 dokládá velikost nabídky pohlednic s více poli, v jednotlivých informačních centrech v Kraji Vysočina. Je patrné, že převládá spíše užší nabídka a nejvyšších hodnot nabývá nabídka pohlednic s více poli ve městech s více infocentry (Jihlava, Třebíč, Žďár nad Sázavou).

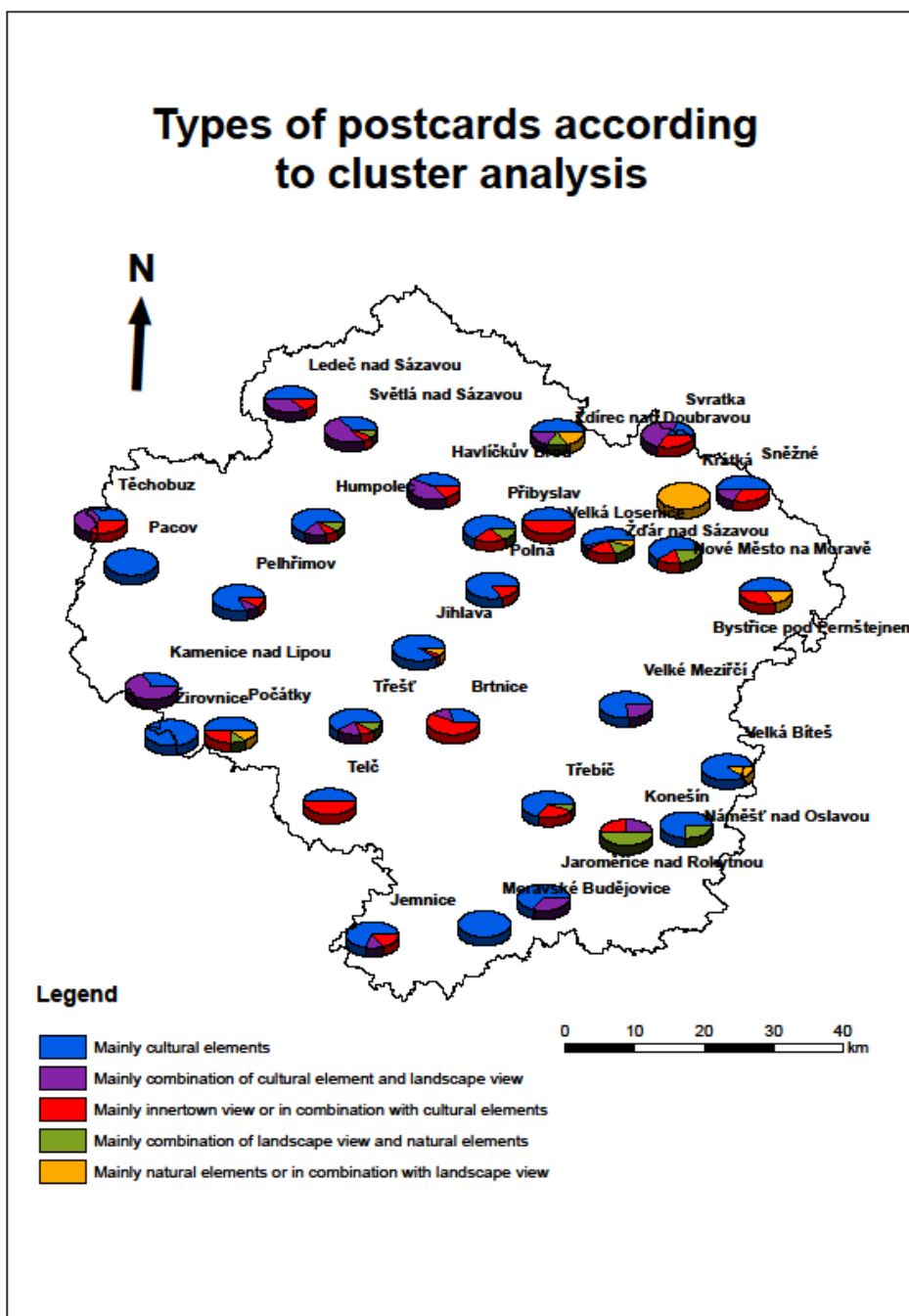
Obr. 4: Struktura nabídky pohlednic dle povahy analyzovaných polí

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

Na Obrázku č. 4 jsou jasně viditelné rozdíly v podílu prvků na polích pohlednic v jednotlivých informačních centrech Kraje Vysočina. Nejzásadnější podíl zauímají kulturní prvky a významnou měrou se podílejí také prvky prostorové.

Obr. 5: Typy pohlednic dle clustrové analýzy

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

Z výsledků clustrové analýzy vyplývá, že nejčastěji zobrazovanými prvky, jsou prvky kulturní. Další významnou skupinou je vyobrazení zejména intravilánů v kombinaci s kulturními prvky. Další skupiny jsou v Kraji Vysočina rozvrstveny zejména dle povahy a umístění jednotlivých destinací. Například v Jaroměřicích nad Rokytnou tvoří polovinu prostorové a přírodní prvky, v Krátké tvoří celek přírodní a prostorové prvky.

Cíl č. 1 byl splněn.

Cíl č. 2: Zjistit jak se daná místa v kraji prezentují a podporují navzájem

Prezentace jednotlivých míst pomocí pohlednic je znázorněna v Grafu č. 28: Zastoupení jednotlivých prvků na pohlednicích v absolutních počtech a v Grafu č. 29: Přehled pohlednic dle povahy kategorií polí na nich vyobrazených

Vzájemná podpora blízkých informačních center jako např. Nové Město na Moravě a Žďár nad Sázavou. Ze zásady šlo o místa, které jsou nějakým způsobem propojena, v tomto případě byl pojítkem skiregion Žďársko. Jako další spolupracující můžeme uvést i Ledec nad Sázavou a Světlou nad Sázavou, které mají také vzájemnou prezentaci díky pohlednicím a společně, a přesto originálně prezentují Posázaví a Stvořidla.

Cíl č. 2 byl splněn

Cíl č. 3: Zjistit jednotlivé rozdíly v informacích a nabízeném sortimentu s přesahem na jiné památky v okolí a celém regionu

Z pohledu rozdílů v sortimentu pohlednic s více polí lze dojít k zajímavým zjištěním. Velikost sídla nemá na velikost nabídky žádný vliv. V některých případech, ani počet zajímavých míst v místě zkoumání a okolí, nemá takový vliv, jaký by se dal čekat. Jde zejména o pojetí a zpracování dat jednotlivými informačními centry a snahu prezentovat se vizuální formou. Např. Brtnice prezentuje velmi silně své okolí a snaží se díky pohlednicím zdůraznit i jiné kulturní a přírodní zajímavosti.

Cíl č. 3 byl splněn.

Hypotéza č. 1: Informační centra umístěná v destinaci s památkou zapsanou do seznamu UNESCO budou mezi sebou kooperovat.

Z výzkumu vyplývá, že jedno z informačních center (Třebíč) v Kraji Vysočina nemělo žádnou pohlednici s poli prezentujícími jiné památky UNESCO v České Republice, případně v Kraji Vysočina. Další dvě centra (Žďár nad Sázavou a Telč), která jsou v sídlech s památkou UNESCO, měla v nabídce jednu pohlednici s odkazy na všechny české památky zapsané na seznamu kulturního dědictví. Jiné snahy o participaci a propagaci daná informační centra neměla, tzn., nenabízela jiné pohlednice s tematikou těchto jedinečných památek, které se v kraji vyskytují hned tři.

Hypotéza č. 1 nebyla potvrzena

6 Závěr a doporučení

Cílem bakalářské práce bylo co nejdříve porovnat nabídku pohlednic s více poli v oficiálních informačních centrech v Kraji Vysočina (nabídky pohlednic v IC s jinou než lokální tematikou např. UNESCO, památky, příroda...), zjistit jak se daná místa v kraji prezentují a podporují navzájem zjistit jednotlivé rozdíly v informacích a nabízeném sortimentu s přesahem na jiné památky v okolí a celém regionu. Na základě sběru, třídění a vyhodnocení dat byly dané cíle splněny.

Poznatky o nabídce pohlednic s více poli v oficiálních informačních centrech v Kraji Vysočina zpracované v této práci mohou sloužit jako doporučení pro jednotlivá informační centra. Ta je mohou využít ke zdokonalení a obnovení nabídky pohlednic s více poli. Z výzkumu vyplývá, že nabídka pohlednic s více poli je v některých místech velmi úzká a také značně neaktuální. Také větší kooperace mezi jednotlivými centry by byla přínosná, pro turisty přehlednější, lépe by prezentovala celý Kraj Vysočina.

Nezávisle na územní jednotce lze konstatovat, že nejčastější výskyt na polích pohlednic zaznamenala kategorie A1 – náboženské stavby (19%) a v těsném závěsu je kategorie A2 - domy (15%). Naopak velmi sporadicky se objevují pole s kategorií B1-fauna (0,5%). Celkově dle clustrové analýzy je patrné, že převládají prvky kulturní, následují prvky prostorové v kombinaci s kulturními, prvky přírodní, ostatní prvky jsou obsaženy jen pouze okrajově podle místní příslušnosti.

Zároveň lze doporučit na základě výstupů z této práce lépe volit výběr prvků do polí pohlednic s cílem, co nejlépe oslovit turistu. Prezentace pohlednic s více poli bude více atraktivní, pokud v polích budou zastoupeny větším dílem prvky zobrazujících památky UNESCO, výzkum potvrzuje zastoupení pouze 4%. Toto zastoupení lze doporučit zejména v informačních centrech v blízkém okolí. Jak vyplývá z analýzy, centra neupozorňují na památky UNESCO, ani když se v okolí nacházejí, nemluvě o památkách vzdálených. Zmiňované prvky mohou na pohlednicích sloužit díky své mezinárodní publikaci jako vodítko pro turisty, a zlepšit tak míru informovanosti, dostupnost míst a srozumitelnost.

Je důležité uvědomit si, že výsledky neprezentují územní jednotku, ale jednotlivá informační centra. Je tedy na nich, jaké téma zvolit pro prezentaci

konkrétního kraje, kde se informační centrum nachází, jako je tomu například u Brtnice, kde regionální tematika ústředním motivem. Také spolupráce jednotlivých informačních center v jednom městě by byla jistě přínosem.

Pohlednice prezentující Kraj Vysočina se objevovala v necelé polovině infocenter (39%). Jednoznačně lze tedy také doporučit lepší spolupráci center se zaměřením na kraj, jako územní celek.

Výsledky analýzy Kraje Vysočina mohou doplnit výzkum, který byl aplikován na katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Univerzity Karlovy v Praze, který byl proveden v kraji Libereckém, Ústeckém a Karlovarském.

Celkový „obraz“ Kraje Vysočina na základě analýz pohlednic je v současné době uspokojivý, ale je třeba tento obraz zdokonalit, aby celý kraj mohl být lépe prezentován jako fungující spolupracující region.

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Přehled informačních center v Kraji Vysočina

Tabulka č. 2: Klasifikační skupiny jednotlivých prvků zobrazovaných v polích pohlednic

Seznam použitých zkratk

Tj. – to je

Tzn. – to znamená

Např. – například

Apod. – a podobně

Atd. – a tak dále

UNESCO - United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Seznam grafů

Graf 1: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 2: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 3: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 4: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 5: Porovnání nabídky pohlednic s více poli ve Žďáře nad Sázavou

Graf 6: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 7: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 8: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 9: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 10: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 11: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 12: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 13: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 14: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 15: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 16: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 17: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 18: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 19: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 20: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 21: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 22: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 23: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 24: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 25: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 26: Porovnání nabídky pohlednic v jednotlivých informačních centrech dle povahy polí na nich zobrazených

Graf 27: Porovnání nabídky pohlednic v jednotlivých informačních centrech dle povahy polí na nich zobrazených

Graf 28: Přehled jednotlivých kategorií pohlednic

Graf 29: Přehled pohlednic dle povahy kategorií polí na nich vyobrazených

Seznam použité literatury

- 1) BACK, K.. *Effects of price, brand name, and advertising information on travelers' hotel evaluations*. In The second graduate conference, Las Vegas, 2001, S. 289–303.
- 2) BAKER, A. (2002). *Uses of postcards*.
<http://www.primaryresearch.org/PRTHB/postcards/uses.htm>.
- 3) ČMEJRKOVÁ, Světlá, DANEŠ, František, SVĚTLÁ, Jindra. *Jak napsat odborný text*, dotisk 1.vyd.. Praha, Leda spol. s r.o., 2002. 256 s. ISBN 80-85927-69-1.
- 4) ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO: Dvanáct českých divů světa. © ČESKÉ DĚDICTVÍ UNESCO. [online]. 2000 [cit. 2015-04-20]. Dostupné z: <http://www.unesco-czech.cz/>
- 5) FREY, Petr. *Marketingová komunikace: to nejlepší z nových trendů*. 2., rozš. vyd. Praha: Management Press, 2008, 195 s., [16] s. obr. příl. ISBN 9788072611607.
- 6) GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. 94. publikace Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.
- 7) HEYLEN JP, Dawson B, Sampson P. *An implicit model of consumer behaviour*. J Mark Res Soc 1995;37(1):51–67.
- 8) HOSANY, Sameer, Yuksel EKINCI a Muzaffer UYSAL. Destination image and destination personality: An application of branding theories to tourism places. *Science Direct: Journal of Business Research*. 2006, č. 59, s. 638-642.
- 9) JANKŮ, Martin a Andrea SVOBODOVÁ. *Evropská unie: evropské právní prostředí*. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 1999, xiii, 139 s. ISBN 8072261975.
- 10) KNEAFSEY, M., 2000. *Tourism, place identities and social relations in the European rural periphery*. European Urban and Regional Studies 7, 35–50.
- 11) MARKWICK, Marion. Postcards from Malta: Image, Consumption, context. *Annals of Tourism Research*. 2001, roč. 28, č. 2, s. 417-438.

- 12) MAYES, Robyn. Doing cultural work: Local postcard production and place identity in a rural shire. *Journal of Rural Studies*. 2010, č. 26, s. 1-11.
- 13) MĚSTO JIHLAVA. *Oficiální stránky Turistického informačního centra v Jihlavě* [online]. 2001 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://tic.jihlava.cz/>
- 14) PLUMMER JT. *How personality makes a difference*. J Adv Res 1985; 24 (6):27-31.
- 15) REGIONÁLNÍ INFORMAČNÍ SERVIS. Informační centra [online]. 2012 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kraj-vysocina/regionalni-informace/infocentra/>
- 16) SEMMERLING, Tim Jon. *Israel and Palestina Postcard: Presentations National Self*. 1. vyd. Austin: University of Texas Press, 2004. ISBN 0-292-70215-9.
- 17) SIWEK, Tadeusz. *Percepce geografického prostoru*. Praha: Česká geografická společnost, 2011. ISBN 978-80-904521-7-6.
- 18) TAYLOR, J. *A dream of England: Landscape photography and the tourist imagination*. Manchester: Manchester University Pres. 1994
- 19) VORÁČKOVÁ, Ilona. *Pohlednice* [online]. 2010 [cit. 2015-04-13]. Dostupné z: www.mojepohledy.cz
- 20) YUKSEL, Atila a Olcay AKGUL. Postcards as affective image makers: An idle agent in destination marketing. *ScienceDirect: Tourism Management*. 2007, č. 27, s. 714-725.
- 21) 1993 Myths and Mirrors: *Tourist Images and National Identity*. In *Tourism in Ireland: A Critical Analysis*, B. O'Connor and M. Cronin, eds., pp. 68–85. Cork: Cork University Press.

Seznam příloh

Příloha A: ukázka kategorizace pohlednic

Příloha B: tematická pohlednice UNESCO

Seznam obrázků

Obr. 1.: Zobrazení oficiálních informačních center v Kraji Vysočina

Obr. 2: ukázka klasifikace pohlednice dle tabulky č.2

Obr. 3: Celkový počet nabízených pohlednic s více poli v jednotlivých informačních centrech

Obr. 4: Struktura nabídky pohlednic dle povahy analyzovaných polí

Obr. 5: Typy pohlednic dle clustrové analýzy

Přílohy: A, B

Obr. 2: ukázka klasifikace pohlednice dle tabulky č.2

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

Obr. 6: ukázka pohlednice s tematikou UNESCO

Zdroj: vlastní zpracování dat, 2015

Abstrakt

Bambula, Tomáš. „*Obraz*“ *Kraje Vysočina na základě analýz pohlednic*. Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 70 s, 2015

Předložená práce je zaměřena na obraz Kraje Vysočina na základě analýz pohlednic a je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou. Cílem je co nejvěrnější porovnání nabídky více okénkových pohlednic v oficiálních informačních centrech v Kraji Vysočina, zahrnující i nabídku pohlednic v informačních centrech s jinou, než lokální tematikou (památky UNESCO, jiné kulturní dědictví, příroda a jiné). Dále zjišťuje, jakou formou se daná místa v kraji prezentují a podporují navzájem a v neposlední řadě zjišťuje jednotlivé rozdíly v informacích a nabízeném sortimentu s přesahem na památky v okolí a celém zkoumaném regionu.

Teoretická část se zabývá metodikou, popisem sítě informačních center ve zkoumané destinaci.

Praktická část obsahuje konkrétní analýzy, poznatky a hodnocení, které zároveň komparuje. Nástrojem sběru dat bylo místní šetření, v tomto případě osobní návštěva všech informačních center v Kraji Vysočina, nákup zkoumaných předmětů (pohlednic) a detailní zápis poznámek o každém informačním centru.

Klíčová slova:

- **Pohlednice**
- **Regionální prezentace**
- **Informační centrum**

Abstrakt v anglickém jazyce

Bambula, Tomáš. "Image" of Vysočina region based on the analysis of postcards. Bachelor thesis. Pilsen: Faculty of Economics University of West Bohemia in Pilsen, 70 pages, 2015

This thesis focuses on the image of Vysočina region based on the analysis of postcards and it is divided into two parts, theoretical and practical. The goal is to most authentically compare the offer of multiple window postcards in the official information centers in the Vysočina Kraj, which includes the offer of postcards other than with the local theme (UNESCO sights, cultural heritage, nature and other). In the thesis we find out in what form each place presents itself and how places support each other and finally we find out individual differences in the offered goods and information "s přesahe" the sights in the area and in the whole explored region.

The theoretical part deals with the methodology and description of the network of information centers in the explored region.

Practical part includes specific analysis, findings and reviews and at the same time it compares them. The tool of data collection was examination of the region, in this case personal visit of all the information centers in the Vysočina region, the purchase of examined material (the postcards) and detailed notes on each information center.

Key words:

- **Postcards**
- **Regional presentation**
- **Information centers**